

Brassói Lapok

Ára 5 le

Vasárnap
1931 * november 15

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

263. szám
XXXVII. évtől

Ára 5 le

MA KÉT VILÁG

(ZWEI WELTEN)

A Dupont rendezői zsenialitása.
Hasonló a „Nyugaton a helyzet válto-
zatlan” hoz. Főszerepben Peter Voss.
Maria Paudler. — A brassói
Modern Mozgóban

Irni kell róla

A legújabb dívatörletről. A kalap gyanánt
szolgáló gázmaszkról, amiben hiszterikus hál-
gyek találják örömeiket és iparkodnak feltű-
nést kelteni. A huszadik század álarcos lovag-
jairól, akik a dívatfronton álorcátlanul mint
amazonok jelennek meg és pillantásuk tüzes
nyílai kiegészítésül maholnap apró gépfegy-
vereket is tűznek a kalapjuk mellé, hogy a
férfiak ellen intézett ostromukban a győze-
lem biztos reményével indulhassanak.

A francia forradalom idején csináltak ilyen
minikus tréfát a guillotinból. Alkalmi össze-
váteleken miniatűr masinából, mely merő
tánczása volt a véres bárdnak, vér helyett
két bocsátottak a csészékbe. Az általános ré-
mület halálos szorongását enyhítették el ezzel
a tragikomikus kedvveléssel.

De ma tizenhárom évvel vagyunk a fegy-
verszünet megkötése után. És az imént ünne-
velte a világ ezt a békenapot.

És ép ma a nők kacérkodnak a háborús
ekvizitumokkal. Ők kezdik dívatá tenni a
gázmaszkrót. A gyilkos, a fojtó mérge ellen
védekező szerszámot. Milyen pompás fejdísz,
micsoda szépélő lehetőség alatt. A flört, a
frivolitás, a bujaság ép úgy védelmet talál
benne, mint a magát gáz ellen biztosító óva-
tosság. Nők gázmaszokban, katonai dresszben,
amazoni tetszélgesben. Anyák és leendő
anyák, akik arra hívatra, hogy a múlt véres
áldozatait után megmentsék a jövőt, a saját
gyermeküket, akiknek fanatikus hittel és
hívattal kellene beleugrani körmeiket azokba a
férfiakba, akik még most is háborút csinál-
nak. Nők, akiknek még az ellen is tiltakoz-
niuk kellene, hogy győzelmi ünnepeket ülje-
nek a világon, hogy hőseket csináljanak a
vad öldöklés ártatlan áldozataiból és a csata-
ter rémségeit pallásos áhítat glóriájával ve-
gyék körül, buzdításul a jövő nemzedék-
nek.

Soha szebb, szentebb hivatás nőre nem várt,
mint ma, amikor utolsó magját is ki kell ir-
tani a gyűlöletnek, s helyébe a bizalom és
megbecsülés virágait ültetni. Senki ugy nem
érezheti, mint a nő, hogy mit jelent számára
az otthon, a család, a társadalom számára a
hivatásának és övének zavartalanul élő férfi.
Mi az, ha a béke áldásaiban, a kultura szép-
ségei közt, a munka kötelemeiben teljesíti hi-
vatását, vagy a háború borzalmai közt pusztul
el, vagy olik élőhalott?

De ha már némely nő nem érzi át ezt a
gondviselészerű szerepét, ha nők játszhatnak
leketlenül a legbensőbb emberi belátással,
miért tűrik a férfiak e becstelen visszaélést a
dívattal, s a dívat becstelen visszaélését a há-
ború ellen károsodó mentalitással? Le az
álarccal, a gázmaszkkal, az amazoni unifor-
missal, azzal a bestiális szellemmel, mely még
mindig lehetnek, indokolnak, szükségesnek
tartja a háborút, mely annyira rabja a szo-
kásnak és a dívatnak, az előítéletnek és az
önzésnek, hogy a bűn és veszedelem tudatá-
ban is csak a saját hiúságára és örömére gon-
dol. Mint a döghalált csókoló hetéra utolsó
percében megtért, ezeket a gázmaszkos ama-
zonokat kellene legelőbb a frontra küldeni.
Ott majd levetnék az álarcot és nem csinálná-
nak belőle dívatot.

Jorga hazaérkezett

és fantázia szüleményének tartja
az új kölcsönről szóló híreket

Bukarest, november 13.
Jorga miniszterelnök ma reggel haza-
érkezett a fővárosba és azonnal kiutazott
Szinájába, hogy az uralkodónak jelen-
tést tegyen párisi utjának eredményéről.
A Párisból hazatérő miniszterelnököt
utközben, Temesváron, felkereste a „Cu-
rentul” munkatársa, aki a következő
nyilatkozatot kapta tőle:
— Örömmel közölhetem — mondotta
a miniszterelnök, — hogy a külföld

menyire jó véleménnyel van Románi-
áról, amelynek hitele észrevehetően
emelkedett. Az újabb kölcsönről elter-
jedt híreket fantázia szüleményének
kell minősítenem. Mert a kormány a
költségvetés összeállításával és a gabo-
nakivitelből elvárható jövedelmekkel
olyan helyzetet teremtetett, amely a Je-
lenlegi válságon simán átsegítheti az
országot.

Scotus Viator szigorú kritikája a kisantról

Jugoszlávia és Románia nem váltották
be a hozzájuk fűzött reményeket

Bukarest, november 13.
Scotus Viator, aki a háború előtt a
Monarchia területén élő nemzetiségek vé-
delmében írt cikkeivel tette híressé ne-
vét és sokban hozzájárult a Monarchia
felderabolásához, most egy angol lapban
tanulmányt ír a kisantról helyzetéről.
Scotus Viator megállapítja cikkében,
hogy a kisantról 1921 óta folytonosan

gyengül. Ez a körülmény annak tulaj-
donítható szerinte, hogy
Románia és Jugoszlávia nem váltották
be azokat a reményeket, amelyeket a
kisantról megalakulásakor hozzájuk
fűztek.
Scotus Viator rideg megállapításai a
főváros politikai köreiből igen kínos fel-
tűnést keltettek.

Osztály-magyar vámuniót követelnek a magyar parlamentben

Volt egy kis
királyvita is

Budapest, november 13.
A Ház mai ülésének szenzációja ör-
gróf Pallavicini György beszéde volt, aki
mindenekelőtt követelte, hogy

a kormány azonnal hozza létre az osz-
trák-magyar vámuniót, amely nélkül
Magyarország a legnagyobb gazdasági
katasztrófába süllyed.

Ezután azt hangoztatta, hogy a legsürgő-
sebben rendezni kell Magyarország ál-
lamformáját, még pedig a királyságot
kell haladéktalanul visszaállítani. Más-
képpen csak köztársaság lehetne. —
mondotta Pallavicini —, de attól félek,
hogy akkor szovjetköztársaság leszünk!

— Előbb revíziót, aztán restaurációt!
— hallatszik több oldalról
Andrázy-Kasnya Béla elutasítja a
restauráció gondolatát és kijelenti, hogy
Magyarország mai formája a nemzet
szuverenitásán alapszik.
Jánosfi Gábor a bekeszerződés beiktatásának tizedik évfordulójáról emléke-
zik meg. Üdvözlí a Ház szószékéről Mac-
Donaldot, Mussolinit, Borah szenátort és
Rothermere lordot, a revízió gondolatának
vezérharcosait.
Kéthly Anna (szociálisták) a la-
kástörvényről beszél és kéri a kormányt,
akadályozza meg, hogy a télen kilakoltatások lehessenek.

A pénzügyminisztérium 1-én csak a köztisztviselőket fizeti ki,

minden más kötelezettség
kiegyenlítését elhalasztja

Bukarest, november 13.
Minden jel arra mutat, hogy a romá-
niai köztisztviselőkre, nyugdíjasokra és
mindazokra, akik az állammal fizetési
viszonyban vannak, még rosszabb idők
következnek, mint amilyen az elmúlt fél-
esztendő volt.

A pénzügyminisztérium tudniillik el-
határozta, hogy december folyamán
csak a köztisztviselőket fizeti ki és
minden más járandóság kiutalását jobb
időkre halasztja el

A bukaresti lapok értesülése szerint a
pénzügyminisztérium azért kénytelen ezt
a kétségbeesett megoldást választani,
mert hivatalos kimutatás szerint a Nem-
zeti Banktól felvett 3 milliárdnyi rend-
kívüli hitelből a pénzügyminisztérium
még most is jelentékeny összeggel tar-
tozik. Ezt az összeget decemberben fel-
tétlenül ki kell egyenlítenie.

A pénzügyminisztérium tehát erre a
lejáratra úgy rendezkedik be, hogy az
összes állami bevételeket a hátralék

törlesztésére tartja fent és mindössze
csak a köztisztviselők fizetését hajlan-
dó kiutalni.

Kérdés azonban, hogy e szépen elgon-
dolt terv megvalósulhat-e, hiszen nyílt
titok, hogy a köztisztviselők legnagyobb
részének még mindig két-három havi fi-
zetéssel tartozik az államkincstár. Ilyen
körülmények között a köztisztviselőknek
sem lehet reményük arra, hogy már el-
maradt járandóságukat megkapják, nem
is szóban a nyugdíjasokról, akik már
szinte félesztendő óta hiába várják járan-
dóságaik kiutalását.

Kormánybiztost neveztek ki

a Marmorosch-bankhoz

Bukarest, november 13.

A pénzügyminiszter a kényszerrege-
zési eljárás megindítását váró Marmo-
rosch-bankhoz mellé Ionaidi Nicoiaet
kormánybiztosnak nevezte ki.

Megkezdte munkáját a közoktatásügyi vészbiróság

Bukarest, november 13.

A közoktatásügyi minisztériumnál bi-
zottság alakult a legfelsőbb iskolaügyi
tanács tagjaiból és a közoktatásügyi in-
spektorokból s az lesz a feladata, hogy
megvizsgálja, hány tanintézetet lehet
megszüntetni. A bizottság három nap
mulva befejezi munkáját és nyilvános-
ságra hozza azoknak az iskoláknak név-
sorát, amelyeket a kormány halálra ítél.

Laval nem ad expozét és az interpellációkra sem válaszol

Berlin, november 13.

Párisból érkezett jelentések szerint a
kamara csütörtöki ülésén Laval minisz-
terelnök bejelentette, hogy a parlamenti
szokásokkal ellentétben nem kíván rész-
letes expozét terjeszteni a képviselők elé.
Együttal azt is kijelentette, hogy egyelő-
re a külpolitikai természetű interpellá-
ciókra sem válaszol, hanem azokat a
jövő hét keddjén intézi el a kamara ülés-
én. Laval kijelentése francia politikai
körökben óriási feltűnést keltettek.

Egyébként a kamara még így is bi-
zalmat szavazott a miniszterelnöknek.

Két nemzetipárti gyűlés

Nagybánya, november 13.

A nemzeti-parasztpárti nagybányai ta-
gozata tegnap nagygyűlést tartott, ame-
lyen Vajda Sándor és Popovici Mihály
is résztvettek. Felszólalásaik után a gyű-
lés határozati javaslatot fogadott el, a
melyben hangsúlyozták a párt király-
hűségét, leszögezték, hogy a parlament
nem fejezi ki a néparakatot, nem élvezi
a nép bizalmát és a parlamentben sem
bír többséggel. A kormány visszaszár-
zete veszélyezteteti az államélet fejlődését,
sőt Románia egységét is. Ezért a nemzeti-
parasztpárt azt követeli, hogy a parla-
mentet oszlassák fel és új, tiszta válasz-
tásokkal csináljanak mérleget a nép aka-
ratából. Végül a határozati javaslat fel-
szólította Maniu Gyulát, hogy térjen
vissza pártja élére.

Itt említjük meg, hogy a nemzeti-pa-
rasztpárt sebenymegyei tagozata is gyű-
lést tartott Nagyszebenben és a tagozat
elnökéül újból Tileát választották meg.

A BOTCSINÁLTA DÉMON

CONRADT VEIDT

tragikus vallomása egy brassói hotelszobában

Brassó, november 13.

Nagyon magas, különben ezt tegnap este valamennyien láthattuk. A kis szállodai szobát egészen betölti. Bejön hozzá az igazgató, kérdezi, hogy itt akar-e maradni ebben a szobában? — Igen, — ajánlom neki — azt hiszem, ez a legszébb szoba a szállodában. — Mit fogsz csinálni most? — kérdezi tovább a turné igazgatója, ez is egy közel kétféle méteres német, de Veidt alatt még mindig legálább egy fejjel. — Fürdőt rendelttem, aztán le szeretnék egy kicsit pihenni. — Az igazgató kimegy. — Hja, légy szíves, küldess nekem egy teát! — Kifogja az egyetlen széket a szobából. — Beszélj németül gyermekem? — A lány féloldalasán ráfordítja a fejét a világhírű filmszínészre. — Ja — mondja aztán, magyarul a-val. — A teát leteszi. Alig akar kimenni.

Fehér asztalkánál ülünk, örömmel látom, hogy ugyanolyan ing van rajta, mint rajtam. Kék oxford. Fiatalos, fiús férfi. A demonikus, rettentő komoly szerepeket játszó Conradt Veidt. — olyan az életben, mint egy diák. Ruganyos, mosolygós szemű. Szinte kérdezem magamban, ahogy ránézek: — mit tettek ezzel az emberrel a filmben? Micsoda páncélokba, kemény ingmellekbe kényszerítették bele, ki nyelet ezzel, szinte minden darabjában, vasat? (Hiszen este aztán az élő színpadon is láttuk a nagy csodát: — mi az ördög, hát ez egy kitűnő, kedves vigjátéki színész! egyszerű, hajlékony, mint egy angol!)

Mindenekelőtt bejelentem neki, hogy szerkesztőségi határozat folytán ma délután 5-től 7-ig meg fogom nézni. „Az utolsó század” című filmjét ugyanazon a vásznon, amely mögül két órával később élve ki fog bukkanni. (Kacag, nem is sejti, milyen végzetes lesz ez a felismerés mindazokra, akik évek óta egy téves pályán mozogtak.)

Először csak úgy hülyén kérdezem, megfertőzve a Színházi Élet törvényszékétől. Hogy hát hány cigarettát szív. (Mert éppen rágyújtott.) Harmincat. Van-e villája? Nem, csak bérlet egyet Berlin kertvárosában, Grünwaldban. Mennyit keres? de rögtön felmentem a felelet alól, ha gondolja, hogy a berlini adóhivatal netalán... mit tudom én, az egész adó-dolog egy elpechelt ügy, talán még ez az ujság is a kezükbe kerül. Nem azért, azt mondja, efelől nyugodtan tenné, de hát — azó sincs olyan hatalmas gázsíró, nem tudom én, százezer márkáról, mint ahogy azt a közönség elképzei. Ez rég volt. Gyereke van, ugy-e? Egy hat és fél éves kislánya. (Jólesőn mosolyog hozzá.)

Kavargatja a teáját, néha hátradől a támlán, a két kezével feltolja a haját, ilyenkor szinte a plafonig ér, azt hiszem, elmászik előlem, mint egy meszelő, egyszerűen csak fent jár a falon.

— Mi az utolsó filmje, amit csinált? Sherifnek az a háborús darabja „Az utolsó pége”. Négy hétig csinálta, Bécsben. Az egész egy lövészárkban játszódik. Na, gondolom, ezt az embert egészen kikapitották a háborús filmek számára. De ez nagyon jó — azt mondja. — Valószínűleg tartom, mondom, mert ismerem véletlenül a darabot, egyszerű, emberi dolog. Hanem a Platóf tábornok, amit itt legutoljára láttunk, csapnivalóan rossz volt. Szinte láttam rajta akkor, — hogy mennyire szenved abban a szerepben. De hát miért vállalta? Nem értem. Egy kicsit jobban kell vigyázni, elvégre már... — Látja, mondom, Janningsról már az az érzésem, hogy megakadt. Hogy tovább nincs!

— Nagyon jóba vagyok vele, nem akarok róla... de nagy művész.

— Rendben van, nem is vitatom. Csak őt is megmerevítették egy kicsit. Ki a fene csinálta ezt? Micsoda hülyék? Hát Önnek az a karaktere, hogy mindig azokat a pléhpfájú tábornokokat, meg katonákat játssza, K. a. K.-subordination! És a rendezők hogy hogyan fogják fel Önnel kapcsolatban ezeket a harctéri szerepeket — egy kicsit talán ő is —, hogy sürített mozdulatlan és merev arcátangás az egész.

Most aztán Conradt Veidt behajlítja velem szembe a székét, a két kezével rákönyököl az asztalra, kőnollyá lesz és szinte vall:

— Tudom, hogy Ön mit akar mondani. En úgy élek a közönségben, mint a démonikus Conradt Veidt. Ahol egyszer palaki nem tud rendesen felállni a két lábára, aki pszichopatólógikus — arra kimondták, hogy azt én kell, hogy játszszzam. Ön az előbb használt egy kifejezést. Azt mondta, hogy: — az Ön karaktere... Itt a tévedés. Ön meg fogja esztére látni, hogy én meg is tudom nevetetni az embereket. Egy színésznek mindent kell tudni, mindenféle személyeket játszani. (Ezt nem állítanám ilyen határozottsággal. A színész is ember és így a hozzá legközelebb eső jellemvonásokat, vérmérsékletet tudja elsősorban kihozni.)

— Akkor viszont miért csinálja? Miért vállal ilyen Platóf tábornokokat? (Sőt, most már megmondhatom, mert, miután töle elmentem, megnéztem „Az utolsó század”-ot is: — itt is bajok vannak, ennél a filmjénél is. Az egésznek a beállítására merev, ő maga se mindenütt emberi, néhol olyan, mintha egy öntöttvaszobor leállt volna a talapzatáról és járkalni kezd, mint egy Golem.)

— És most egy hallatlanul, egy megdöbbentően tragikus határozat: — Azért, mert a közönség így akar látni. Voltak filmszínészek, akik pályájuk közepén hirtelen a fejukhöz kaptak: — jószágos isten, hiszen én mást játszottam eddig, mint aki én vagyok. Erre hirtelen irányt akart változtatni. De a filmgyáros megint csak ugyanolyan szerepet tett eleje, mint azelőtt. — Nem, ezt nem vállalom! — tiltakozott, most már szinte hisztérikusan. — Nem? — felelte hűdogen a filmgyáros és gunyos mosollyal ránézett. — Akkor kénytelen vagyok más színésztől gondoskodni erre a szerepre.

A démonikus szerepkör megfogta Conradt Veidtet és nem engedte ki! Itt ül előttem és látom, hogy hogy szenved. Igen, mert — ha nem vállalta, akkor — esetleg egyáltalában nem kap szerepet. Mert erre — nagy! az ilyen szerepekre, ezekben fekszik már a hira, a ökéje. Olyan vigjátéki, angolos szalon-dolgát — azt más is meg tud csinálni, esetleg még jobban.

Itt a tragikum.

— Pedig a mai idők kedveznek a démonikusnak — mondja szinte magához.

— Ez kétségtelen. Ez biztos. Tele vagyunk idegességgel, hallucinációkkal, kórokkal, mindenféle vonatkozásban, ördögi várakozásban ülünk, az egész világ. Ezt, jó uram, ezt hozza ki! De — ne uniformisban, ami már maga merev és megkeményíti és meghamisítja Önt, mert már a kosztium hazugság, aljasság, az igaz, egyszerű ember meghamisítása, ki-vetkőztetése szabad, szép mi voltából. Hanem engem és bennünket csináljon meg, ahogy itt ülök magával ezekben és lent az emberek a kávéházban, akik igenis mind démonikusak a maguk lázában, a hogy nem tudják, hogy mit csináljanak a pénzükkel, mert az eddigi stabilnak hitt gazdasági rend a fejetejére állt. És a szerelemben, a házasságban, az egész erkölcsi életünkben — ezt a nagy változást, amiben vagyunk! — azt kell Önnek megcsinálni, Conradt Veidt, ha tudja — én azt hiszem, tudná. (Este, előadás után lejegyezve: — esetleg szatirával, fölényvel, ami mint a csillámló szurós dér feküdt meg tegnap este az egész Savoir-darabot és az ő alakítását, az egész vigjátéki síkolt.)

— Ugy látom — mondom lassan — Ön is sokat szenved az üzletemberektől. Sie leiden von den Geschäftsleuten. —

— Nein, ich leide nicht —, de érzem, hogy ez nem igaz, csak művészi szuverénitását akarja mentetni.

Felvilágosítom, hogy Zilahy Lajos, aki

annak a Platófnak vagy micsodának a szüzséjét írta: — ál-író, az ilyenekkel nem szabad kezdeni.

— Nem tudom, én azt hiszem a verzió-nál volt a baj, hogy magyarból fordították angolra, aztán az angoltól — amerikaiak — csinálták a német szövegvagyvet.

— De nem, miért? Mit udvariaskodik! Az egy rossz író, nem tudom, mire ezt elhallgatni! És egyáltalán addig mindig baj lesz a filmekkel, amíg nem születnek meg a költők.

Kérdezem, kiket olvas, ki áll hozzá a legközelebb, ír?

— Knut Hamsun.

Ezt gondoltam, ezt gondoltam mindjárt. Látta, mielőtt találkozunk, én Önről gyakran gondoltam Hamsunra, hogy maguk között lelki közösség kell, hogy legyen. Látta, az igen, — miért nem játszsza őt?

— Nem lehet, lehetetlen. Egyszer megpróbáltam egy Knut Hamsun-mondatot. Ton-apparatba bementeni. Megölte a technika. Nem jött ki. Az csak a szabad levegő, fent a hegyen, vagy a tengeren él.

— Nem csináltak még egyetlen Hamsun-filmet sem?

— Nem. Nem lehet. (Hát ezt sem tudom. Én azt hiszem, igenis lehet. Csak megfelelő rendező kell hozzá.)

Szeretném hallani valami egyébről is. Azt mondom: — mit gondol arról, hogy Reinhardt például elérkezett a polgári színjátszás utolsó fázisához. És hogy azután — azon az uton már nem következhet valami sok. Elterel. Ez politika. Semmi köze a művészethez. Sztaniszlavszki egészen biztosan a cár alatt is nagyszerűt produkált volna. Zseni dolga. Itt is, ott is lehet csinálni mindent. Csak zseni legyen, művész legyen. De olyan, legjobb esetben, százévből ha születik egy.

— Tény az — mondom —, hogy én a napokban elolvastam Ernst Toller „Masse-mensch” című darabját. Propagandadarab. Nem tetszett. A propaganda megette benne a művészetet. De lehet ezt másképp is csinálni! És még mennyire!

Egy hölgy jön be, aláírta egy névjegyet. Azután egy másik hölgy jön egy férfival, azt szeretnék, ha kétszáz fényképet aláírásával látna el. Rögtön le is teszik az asztalra a csomagot. Mikorára kellene, hogy kész legyen? — kérdezi Veidt. — Hétfőre.

Most ötóra van. Nem hiszi, hogy kész legyen vele. De azért megpróbálja.

Bucszom tőle, nagyon szeretem, nagyon sajnálom. Azt mondom az ajtóból: — Auf Wiedersehen! — Pedig nem tudom hol, nem tudom mikor.

Este a meghajlásában megint láttam azt a gyerekeséget, azt a kedvesen diákosat. Látzik, hogy akarja a melegséget, a hajlékonyságot, de valami gátolja is. Valami fel kellene, hogy rázza, nem tudom.

A vérszegénység pusztításai

Ezren gyógyultak meg és menekültek a vérszegénység karmaiból — A rekonstruáló hatású Tonica bor, hírneves életelixir, mely Const. Chihăescu gyógyszerész vegyész készítménye

Kevesen értékelik életkorukat, akár 25, 30, 60, vagy 80 évesek. A Chihăescu tonic bora minden életkorban használatos.

Const. Chihăescu tonic bora nem olyan, mint más időkben gyártott erősítő szerek, ez egy természetes kombinációja az arseno-fosforica Colochinata a természetes növényi szervnek, amely a Gabon dió (Streulia Acuminata) friss nedvéből chinchina, Callyssaia, ezek egy 10 éves Malaga borban egyesítve egyikét a legjobb erősítő szereknek alkotja.

A tudomány jelenlegi stádiumában lehetetlen egy jobb és hatásosabb erősítő szert összeállítani, mint a Chihăescu suportonic bora. Valóságos életelixir.

Chihăescu tonic bora erősíti az idegcellákat, regenerálja a vörsejteket, emeli az étvágyat és elősegíti az emésztést.

Hasonlóképpen meglepő eredmény mutatkozik, ha a szervezet el van nyerve és felfrissítésre szorul; megerő-

Antineuralgic

DR NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migren, idegzsák stb ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (csomagolásban) van.

Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban. Szf 17171

dom micsoda gátlásai lehetnek, itt talán igazán elkélne egy adleri kura, ennél a különben egyszerűen anyag Conradt Veidt-nél. Mintha az, hogy az árnyképe, a film, elválasztotta az emberektől, a közölközést is elvágtat volna.

Emlékszem, még mondott valamit délután:

— Mit gondol, miért jövök én Brassóba? Meg Szébenbe? Meg Nagyváradra? Mert láthatnak engem filmben az egész világon, de nem tudom, hogy tetszem-e az embereknek? Egyedül ülök otthon a szobámban, vakon, siketen fut egy másik énem a kontinenseken. Eljöttem a tapsért. Színész vagyok. Kell nekem is a taps, nekem is kell!

Filmszínész. Itt ülök vele szemben, már ötóra elmúlt. A moziban már játszik a vásznon. És az élő ember itt télik és lényegében szomorkodik. Az egész valami meeszerű, fantasztikus, kísérteties. Ez a kettős én. Az egész filmügy.

Félhatkor már a moziban ültem és a mikor megjelent a vásznon, sőtével az arcán, kapitány, egy lövészárkból ki-kelve — le akartam ugarni a földszintre. Elvesztettem az egyensúlyomat. Egy pár méterrel odébb, ugyanebben a városban — ez most fürdik.

Még az aláírását grafologizáltuk. Rögtön a C-ben, a Conradt-szobában, benne van az egész karaktere. Nem egy hajló c-betű ez. Hanem egy olyan C, amely alul megszőgellik.

Valami baj van itt. Talán még gimnázista korából. A tudatának az alján. Ez kellene kihozni belőle — és akkor egész ember lenne.

Benamy Sándor

Külön meg kell emlékeznünk a Savoir-darab tegnap esti előadásáról. Tökéletes rendezés, mindenki a helyén van, az egésznek a tónusa fölényes, temperált. Vera Spakova nagy színésznő és minden ízében nő. A férfiak közül is valamennyien különösen Alfred Huttig, Rudolf Teubler és Mario Gang kifogástalan alakítást nyújtottak. Nagyon jó volt Trude Burg is. Általában összjátékáról lehet elsősorban beszélni.

Kettéosztották a kémiai Nobel-díjat

Stockholm, november 13.

A Nobel-díj bizottsága legutolsó ülésén úgy döntött, hogy ebben az évben a kémia díjat kettéosztja s egyenlő arányban jutalmazza meg Bosch titkos tanácsos és Bergius néme egyetemi tanár tudományos munkásságát. A bizottság határozata szerint ebben az évben a fizikusokat illető Nobel-díjat nem osztják ki, hanem csak a jövő évben használják fel.

Ne borotvapengét

kérjen hanem követelje a

székhely: C. Duisberg
București I. Str. Carol Nr. 5

siti a szervezetet, mely különösen a jelenlegi nehéz életküzdelemben elerőlenedik.

Hatása azonnal mutatkozik a vérszegénység, neurasténia, pretuberculozis, időelőtti öregedés esetében.

A nagy meleg idején Chihăescu tonic bora egy kiváló üdítőszer, szikvízzel vagy ásványvízzel vegyítve azonnal csillapítja a szomjúságot.

Chinin tartalmánál fogva speciális szer a mocsárláz (rejtett lázak) ellen és fokozza a vér piros sejtjeit.

Chihăescu bora jóvá van hagyva a legfelsőbb egészségügyi bizottság által 1909 évi október 24-én kelt 41909 számú határozatával. — Egy szép 21 éves jubileum, melyet ez a kiváló román készítmény el-ért.

Gyógyszertárak és drogériák figyelmebe.

Dr. Ics.

NOVEMBER 15.

Selyem helyett ujságpapírt kapott egy galaci cég Lipcséből

Bukarest, november 13.

Galaci jelentés számol be arról, hogy az egyik galaci cég nagymennyiségű selymet rendelt Lipcséből a most, amikor a szállítmány megérkezett, rájöttek arra, hogy a ládákban a nagyszegű selyem-

szállítmány helyett csupa értéktelen ujságpapíros és szemét volt. A rendőrség átvit a kürtösi határrendőrséghez, hogy a magyar hatóságok segítségével igyekezzenek megindítani a nyomozást a titokzatos lopás körülményeinek tisztázására.

Revolverharc egy pestiszentlőrinci villában

Arlamatlaná tették a budapesti alvilág démonját

Budapest, november 13.

Szenzációs fogást csinált ma a budapesti rendőrség egy pestiszentlőrinci villában. Elfogták Miskolczi Gyulát, egy vidéki végrehajtó fiát, és a vele vadházasságban élő Klein Imrénét, egy jugoszlávai, antalfalvai gazdag borkereskedő leányát, aki férjétől elvált és már hosszabb idő óta a budapesti alvilágnak lett ismert alakja.

A detektívek csak a legnagyobb küzdelmek árán bírtak behatolni a villába, valóságos revolverharc fejlődött ki a vadházaspár és a detektívek között, a

melynek során a detektívek a házhoz farkaskutyát, amelyet bentől nekik eresztettek, lelőtték.

Végül sikerült megbilincselni Miskolczi és Klein Imrénét. A lakásban rengeteg ékszerrel találta Klein Imréné a rendőrségen őriztetni kezdett, úgy, hogy kényszerzubbonyt kellett ráadni.

A rendőrségi sajtóiroda jelentése szerint Klein Imréné évek óta mint albérlő kifosztotta a különböző magánlakásokat, aztán mindig eltűnt és nem lehetett nyomára akadni.

Most került nyilvánosságra, hogy mi történt Laval és Borah között

Laval már huszonnégy óra múlva vissza akart térni Amerikából

Róma, november 13.

A római lapok elkésett, de annál érdekesebb washingtoni jelentés alapján számolniuk be arról, hogy

tulajdonképpen miért is végződött kézzelfogható eredmény nélkül Laval francia miniszterelnök amerikai útja.

Az olasz főváros sajtójának beállítására szerint Laval és Borah szenátor legelső találkozására már magában hordozta a kijelentésszerű csúszást, ezért azonban egyáltalán nem Borah szenátort illeti a felelősség.

A feltűnést keltő tudósítás arról számol be, hogy Laval, amikor Borah szenátorral legelső megbeszélését befejezte, annyira tisztában volt azzal, hogy a francia és az amerikai álláspontot összeegyeztetni nem sikerül, hogy a legelső hajóval vissza akart utazni Európába.

Az elkésett washingtoni tudósítás, a melynek az ad érdekeséget és különös pikantériát, hogy éppen Grandi olasz külügyminiszter amerikai útjával egy időben lát napvilágot, részleteket közöl Laval és Borah szenátor legelső találko-

zásán elhangzott beszélgetésekből.

— Ki állítja azt, — kérdezte ekkor Borah a francia miniszterelnöktől — hogy Amerika olyan szőrösszívű hitelező, aki kiméletlenül hajítja be az adósságait, még akkor is, ha az egész világ összeroppana emiatt. De akár tetszik, akár nem tetszik, végre ki kell mondani: A világ minden nyomorúságának oka a következő három körülményben keresendő: a békeszerződésekből, a jóvátételekből, és a fegyverkezési örületben. Ennek egyszer már véget kell vetni!

Hiszen Amerika kerek számban 11 milliárd dollárt akar odaajándékozni a világnak, hogy ez a mai nyomor végre megszűnjön.

Ezt mondotta Borah szenátor Laval francia miniszterelnöknek, aki válaszul azt az ajánlatot tette, hogy Amerika is járuljon hozzá a mai európai státusquo fenntartásához.

Nem csoda ezek után, ha Laval valóban üres kézzel ért vissza Amerikából s a francia álláspontnak nem tudott a Fehér Ház körül híveket toborozni.

Elhatározták, hogy bankot alapítanak

Eredmény: 500 lej készpénz és egy vádirat, amely hamis bukással, köz- és magánokirathamisítással, hűtlen kezeléssel és sikkasztással vádolja az igazgató urakat

Kolozsvár, november 13.

A kolozsvári törvényszék előtt ma kezdődött meg az óradnai Concordia-bank öt év óta huzódó ügyének tárgyalása. A bíróság előtt vádlottként Comsa Emil dr., Solyomossy Károly dr., Szegő Vilmos, Hoida György és Hoida László, továbbá Hapka László, a Concordia-bank igazgatóságának tagja jelentek meg hamis bukás, köz- és magánokirathamisítás, hűtlen kezelés és sikkasztás vádjai miatt. A tárgyalás során Comsa Emil dr., a Concordia-bank vezérigazgatója a következőket mondta elő:

1926-ban Turcu Simon dr. és Solyomossy Károly dr. ügyvédekkel elhatározták, hogy bankot alapítanak. Hoida György, akit a tárgyalásokba bevontak,

azt ajánlotta, hogy vegyék át az Óradnai Takarékpénztárt s emeljék alapitókijét 2 millió lejre. Az ajánlatot elfogadták és átvették az Óradnai Takarékpénztárt, a melynek pénztárában az átvételkor leltár szerint 1700 lej készpénzt találtak. Ezután tartották meg a Concordia bank alakuló közgyűlést, amelyen a tervbe vett alapitókét az alapítók váltókkal fedezték s

készpénzben mindössze 500 lej gyűlt össze.

A bank ellen később egy kukoricautlet következtében csődöt kértek. A bíróság akkor dr. Turcut nevezte ki csődtömeg-gondnoknak.

A többi vádlott szerint az ügyet az óradnai Regna fatermelő vállalat mérgeztette el, mert régóta érdeklődésben volt Comsa vezérigazgatóval, aki több ízben feljelentette a vállalatot, hogy 44 község érdekeivel ellentétben folytatja az erdőkiérmelést. Feljelentései miatt még most is folyik a belügyminisztérium utján megindított vizsgálat.

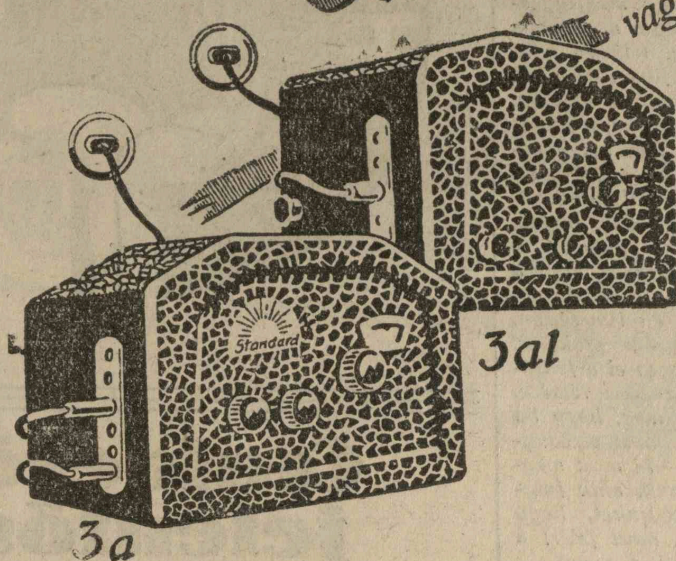
A bonyodalmas bankbukás ügyében megkezdett főtárgyalás folyik és előreláthatólag több napot fog igénybe venni.

A száj kellemetlen illata

viszataszítógépet hat. Csúnya színtű fogak a legszebb arcot is elégtelenítik. Mindkét szépségüket néha már egyszerű használat után eltűnteti a csodásan üdítő és illatos **Chlorodont**-fogpép. A fogak már rövid használat után elefántcsontot fényt nyerne. Próbálja meg először egy tubussal. Kis tubus ára 20 Lei, nagy tubusé 32 Lei. Mindenütt kapható.

Standard visszaférít

Lei 2300 vagy Lei 2000

régi elavult rádiójáért, ha becseréli modern kifizető Standard-készülékre.

Csereárak: 3a, modern 3+1 lámpás váltóáramu hálózati készülék csak 5000 lei 7000 helyett. 3a legmodernebb 3+1 lámpás váltóáramu hálózati Európavető 200—2000 m. hullámhosszra csak 5600 lei 7900 helyett.

Felvilágosításért forduljon a legközelebbi jobb szaküzlet-hez.

Standard

Vajjon milyenek azok az irányelvek?...

Bukarest, november 13.

A pénzügyminisztérium ma újból átiratot intézett a többi minisztériumokhoz s közölte velük azokat az irányelveket, amelyek alapján költségvetésüket, különösen a személyi kiadásokat illetőleg, összeállíthatják.

Az átiratból arra következtetnek, hogy a kormány a tisztviselői fizetésekre nézve mégis 15 százalékos állapította meg a csökkenés mértékét.

A 15 százalékos fizetésredukció minden fizetési kategóriát egyaránt érint.

Franciaország legnevesebb jogásza előadást tartott Magyarországról

Páris, november 13.

Louisvillat francia egyetemi tanár, aki Franciaország legnevesebb jogászai közé tartozik, a társadalomtudományi főiskolán tegnap nagy érdeklődés mellett tartott előadást Magyarországról. Előadásában rámutatott arra, hogy a trianoni békeszerződés ujabban egyike lett a legfontosabb világproblémáknak. Utalt azokra a kijelentésekre is, amelyeket Borah szenátor tett Washingtonban Laval miniszterelnökkel való találkozására alkalmával.

A nemzeti parasztpárt fővárosi tagozata dezavualta Joanitescut

Bukarest, november 13.

A nemzeti parasztpárt körében bizonyára kinos felűnést kelt az a határozat, amely Madgearu és D. R. Joanitescu lovagias afférját a párt keretei között radikálisan intézte el. A határozat szerint a nemzeti-parasztpárt ilfovmegyei tagozatát megszüntetik, illetőleg beleolvassztják a bukaresti tagozatba. Ezt az átcsoportosítást azonnal megértjük, ha figyelembe vesszük, hogy a megszüntetett ilfovmegyei tagozat elnöke D. R. Joanitescu volt, míg a bukaresti tagozat vezetője Madgearu. Az ilfovi tagozat megszüntetése azt bizonyítja, hogy

a nemzeti parasztpárt fővárosi tagozata nyíltan dezavualta Joanitescut, aki egyébként Maniu hívei közé számított.

ASSZONYOKNAK

Az estélyi ruha

O a ruhák királynője, a legragyogóbb, legdekoratívabb kerete a szép nőnek. Már maga a tervezetése, a csináltatása is csupa gyönyörűség, kedves izgalom, mert semmiféle ruhadarabban nem élheti ki annyira fantáziáját, egyéni ízlését a dáma, mint éppen ebben. Míg a nappali ruháknál szigorú szabályok, a divat által előírt színek döntenek, addig az estélyi-toalettnak roppant lehetőségei vannak és színskálája tág határok között tündököl. A nappali ruha diszkrét egyszerűségét, letompított, halk színeket követel, egyedül az estélyi ruhát illeti a pompa, a csillogás, egyedül az burkolhatja habos fehér, bűbajos rózsaszín és álomszerű kék felhőkbe tulajdonosnőit.

A mai estélyiruhák jobban elűntek a rap-paliaktól, mint valaha. Nemcsak első pillanatra szembeütő dolgok, mint a szín, a dekol-tázs, a hosszúság, hanem apró, de mégis igen fontos szabási nüanszok adják ezt a differenciát. A divatos délelőtti „trottör” és a disze-sebb délutáni ruháknál a derékon van a hangsúly. A nyakkivágás, a gallérvák, az ujjaknak szárfélesége jellemzi őket, szoknyájuk majdnem minden esetben teljesen sima, szinte puritán. Az estélyiruháknál felcserélődik a helyzet. Itt a derék a semmitmondó és a szoknyára kerül minden dísz. Fodrok, puffok, csokrok ékesítik ezt a szoknyát, amely csipőig, vagy még azon alul is teljesen testhezsimul, hogy azután annál bővebb, annál omlósabb redőkben hulljon le egészen a lábhegyig. Am, ami legjobban karakterizálja az ideai estélyi-ruhát, az a szoknya hátsó oldalára összpontosuló díszítés. Előlről nézve gyakran szimplán, egyszerűen van felöltözve a hölgy, csak, mikor hátat fordít nekünk, akkor látjuk, hogy milyen parádés toalettet visel.

Eziden az estélyiruhák főleg krepszenből és bársonyból készülnek. A testhezállók fazonok, a súlyos redők, nehézszerű anyagokat kívánnak. Ennek ellenére még mindig közked-veltségnek örvend a csipke, a szorsett legin-kább csak csillogó gyöngyhímzés kíséretében jelenik meg.

Mint az utóbbi időben általában minden ruhánál, úgy az estélyinél is kiemelkedő szerepet játszik a kesztyű. Nagyobb alkalmakra egyenesen kötelező, de ha elegánsak akarunk lenni — és ki nem akar? — akkor estélyi-ruhánkhoz soha nem felejtünk kesztyűt huzni. A sima, hosszúszerű fehér glasszé minden-hez szép és nobilis viselet, de Páris természetesen ezen a téren is újításokat hoz. Festett és himzett virágok az estélyikesztyűk szárán nem ritkaság és az egyszerű antilop-, meg glasszé-kesztyűk estélyi alkalmakra fénylő strasz-gombokkal záródnak.

Estére szépek a kristálygyöngyretikülök. Nagy divat a fehér-fekete kristálygyöngy-kombináció. Unnepélyes voltak mellett igen praktikusak ezek a tászkák, mert bármilyen-színű estélyiruhához egyaránt hordhatók.

CATO

PSZT!

Egy szenvedélyes mozilátogató, — ilyen aztán bőven akad, — rettenetesen panaszkodik nekem a mozilátogató publikumra. Azt mondja az illető, hogy az utóbbi időben gyönyörű filmeket látott, akármelyik moziba megy az ember, jobbnál-jobb és szebbnél-szebb képeket kap, viszont minden örömet és élvezetet elront az, amit a publikum visz oéghez a nézőtérre. A rendes színházi publikum ellen semmi panasz nem lehet, a legritkább eset, hogy színházi páholyban, vagy a zsöllyesorokban valaki beszélgetsen, vagy megjegyzéseket tegyen. Ugyanez a publikum azonban a moziban szakadatlanul zotyog, teljesen elfelejtkezve arról, hogy immár a film sem néma és a hangos mozielőadást magát is zavarja, ha a nézőtérre beszélgetnek. Legfőképp zavarja azonban a szakadatlan csevegés azt a nézőt, aki nem társaságban, hanem egyedül élvezi az előadást. Ennek nincs alkalma beszélgetésre s így nem is repansirozhatja magát, legfeljebb arra szorítkozhatik, hogy a sok szellemességet, illetőleg ostobaságot, amit a szomszédságában össze-vissza fecsegnek, végighallgassa. Azt mondja az én ismerősöm, hogy rettenetesen a moziközönség szokásai. A legtöbb ember hangosan olvassa el a feliratokat, nem a maga, hanem a partnere részére. Ugyancsak hangosan állapítja meg, hogy ha a hős vízbeugrik, hogy: — ni, most vízbeugrott s ha megmenekül, hogy: — ni most megmenekült! Nagyon sokan vannak, akik folyton figyelmeztetik a szomszédjukat, hogy nézd, most hajóra száll, nézd, most felért a hegytetőre, nézd, most kisiklott a vonat, — pedig mindez teljesen fölösleges, hiszen a szomszéd ugyanis mindent lát s fölösleges figyelmeztetni, hogy nézzon, hiszen ugy sincs más dolga, mint nézni. Rengetegen vannak aztán az úgynevezett „jövendőlkők.” Ezek körülbelül a moziutazók közepe felé lépnek akcióba s előre megjövendőlik jelenetről-jelenetre, hogy mi fog történni.

Figyeld meg, most odakötötte lovát a palánkhöz, a ló el fogja szakítani a kötőféket s a körtefáról pont a hátára fog ugrani Marion Davis, mert csak így menekülhet az indiánok elől, — mondja a jövendőlkő és zseppel sem zavarja, hogy két perc múlva mindenek pont az ellenkezője történik. A jövendőlkő nem kedveletlenedik el, ha jóslatai nem válnak be, nyugodtan tovább jövendőlkő s legfeljebb akkor hallgat el egy-egy pillanat-ra, ha akcióbba lép a „hasznosságkutató.”

Ez minduntalan felkiált:

— Nézd, pont a Bertalan bácsi az a kis kőpér ott a bal korcsmaasztalnál!

— A Lenke szeméi teljesen, csak az orra kissé rövidebb.

— Ez a Barbar ahhoz a nőhöz hasonlít, aki a multkor a mamád előszobájában várta az unokaöcséd házitanítóját.

Ilyenkor nagy vita indul meg, hogy nem Bertalan bácsira hasonlít az illető mozihős, hanem a nagynéni gyárvezetőjéhez, vagy a „Cápauszony” vendéglő főpincéjéhez. Ellentmondások röpködnek, végül munkába lép a „mozi-szellemes”, a legszörnyűbb típusa a felesleges mozilátogatóknak, ez azután csordultig tölti a türelem poharát.

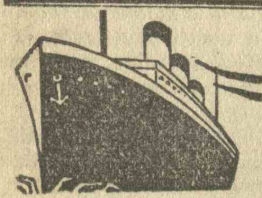
— Ez a ló se ló, inkább négylábú gilisztá, — jelenti ki a szellemes a bonviván háttalra és a szellemesnek semmi se szent, egyik rossz viccet a másik után faragja felírát, képpáltozás, zenedarab ábrópos-jából. Ha rápisszagsz, szellemesen válaszol:

— Inkább én legyek hangos, mint a film. Vagy azt mondja:

— Már a film sem néma, mért legyek pont én az?

— Az ember megpukkad ilyenkor, — kerseri az én panaszos felem, — az ember szeretne pofozkodni, de igazán nem azért járok moziba, hogy lovagias ügyeket vegyek a nyakamba.

(e.)

UNITED STATES LINES

Hamburg — New-York

Külön csatorna-szolgálat:
SOUTHAMPTON-CHERBOURG-QUEENSTOWN

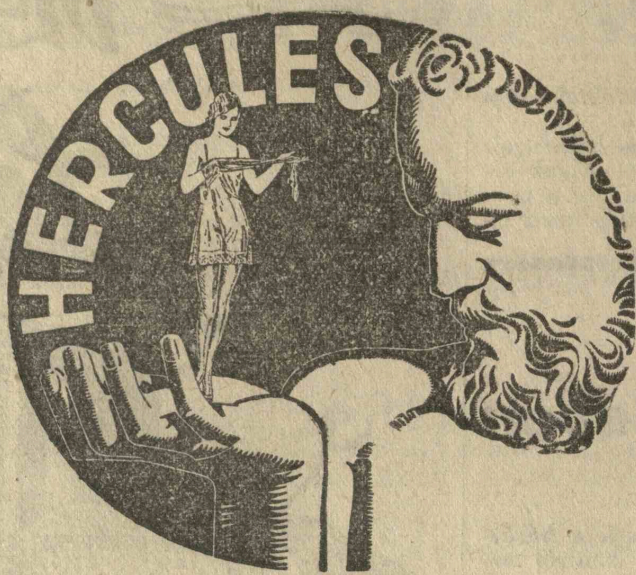
Legközelebbi indulások:

President Roosevelt nov. 24 Hamburgból
American Importer december 1. Hamburgból
President Harding december 8. Hamburgból
Leviathan december 15. Cherbougból
President Roosevelt dec. 22. Hamburgból

NÉMETÜL BESZÉLŐ SZEMÉLYZET.

American Merchant Lines
HETENKÉNT LONDONBÓL NEW-YORKBA,

UNITED STATES LINES
BUKAREST, Calea Victoriei 100.

Csak erőgyűjtési jelentősége van a japán kínai fegyverszünetnek

A kínaiak orosz erővel megerősödve folytatják a csapatösszevonást

London, november 13.

A mandzsuri hadszíntérről érkező mai jelentések azt árulják el, hogy a Nonni folyó mellett kötött fegyverszünet csak ideiglenes volt s tulajdonképpen azt a célt szolgálta, hogy a szembenálló felek összeszedhessék erőiket.

Tokióból érkezett hivatalos jelentés ugyanis arról számol be, hogy a kínaiak Angancsi körül jelentékeny csapatösszevonásokat hajtottak végre és nagymennyiségű municiót halmoztak fel.

Egyben pedig megkezdették a japán hadsereg balszárnyának bekerítését. A

japánok helyzete kezd igen komolyra válni, mert

Szibéria felől kínai, koreai és orosz katonákból álló alakulatok kezdték meg előrenyomulásukat Csicikur felé.

Csiang-Sang kínai tábornok csapatai a jelentések szerint 15 vagon municiót kaptak a szovjetcsapatoktól.

A legújabb jelentések alapján a Népszövetség tanácsa is igen pesszimistikusan ítéli meg a mandzsuri helyzetet, s ezért el is határozta, hogy a Népszövetségi tanács sürgősen megfigyelőt küld Mandzsuriába.

A villany luxus — tessék fizetni

— mondja a kolozsvári fénydíktátor

Villanystrájkra készülnek a kolozsvári kereskedők

Kolozsvár, november 13.

A kolozsvári kereskedők már több ízben indítottak mozgalmat azzal a céllal, hogy a mai körülmények között kibíratatlanul magas áramdíjakat mérsékeljék. A villamosművek igazgatósága minden esetben mereven elzárkózott a jogos kérelem teljesítése elől. A kereskedők most 334 aláírással ellátott memorandumot nyújtottak be a villamosművek igazgatóságához, követelve azoknak az ígéreteknek a beváltását, amelyeket még a villamosművek kommercializálása előtt tettek a kereskedőknek.

Memorandumukban a kereskedők azt kéri, hogy az üzlethelyiségek és kirakatok világításához szükséges villanyáram egységárát szállítsák le és a nagyfogyasztóknak adjon a villamosművek igazgatósága prémiumot.

A memorandum benyújtói november

16-ig kértek választ a villamosművek igazgatóságától. Az ultimátumszerű beadványra Munteanu vezérigazgató a következőket jegyezte meg:

— Nem vagyunk Szibériában, ahol ultimátumokkal lehet terrorizálni. A villanyáram különben is luxus, tehát annak az árát meg is kell fizetni!

A kereskedők egyébként elhatározták, hogy amennyiben memorandumukra hét-főig nem kapnak választ, úgy mindnyájan megkezdik a villanystrájkot és bojkotálni fogják a méregdrága villanyáramot.

A kolozsvári kereskedők akciójával kapcsolatban rendkívül éles támadások hangzottak el Tuffli Richárd, a Státul Negustoresc elnöke ellen is, aki egyszerűen igazgatósági tagságot visel a villamosműveknél is. Tuffli a támadások következtében elhatározta, hogy lemond a Státulban viselt tisztségéről.

Elkobozták a Kronstädter Zeitungot

A jogrendet nemcsak alulról, hanem felülről is meg lehet bontani

Brassó, november 13.

A Maros című marosvásárhelyi újságon kívül a Kronstädter Zeitungot is elkobozta a rendőrség, mivel szintén hírt adott a román királyi család egyik tagjának privát ügyéről.

Ez a lapelkobzás is, mint a másik, a hivatalos tulbuzgóság eseménye és súlyos megsértése a sajtószabadságnak, s egyben az alkotmánynak, mely a gondolat közlésének jogát a legmesszebbmenően biztosítja.

A jelen esetben annál súlyosabb a törvénysértés, mivel a hatósági eljárást semmiféle közvetlen veszedelem, az állam és a közrend biztonságának érdeke nem indokolja.

Sajnos, hatóságaink mostani eljárása a két erdélyi újsággal szemben, melyeket elkoboztak, nem novumok, hanem ellenkezőleg buzgó másolatai azoknak az alkotmánytörő tényeknek, melyeket a

kormány több újságnak a jogtalan betiltásával csak nemrég követett el. Az ilyen példák onnan felülről buzditóan hatnak és speciális érdemek szerzésére is alkalmasak.

Másrészt azonban ép mint az ábra mutatja, arra is alkalmasak, hogy a törvény tiszteletét csökkentse, s ez által a közvélemény hite is megrendüljön a törvényesség uralmában, mely pedig egy ország alkotmányos kormányzásának alapja.

Ilyen cselekvésekre nem nevelni kell a hatóságokat, hanem a legszigorubb törvénytisztelettel a közszabadságok respektálására buzditani, mert az anarchia nemcsak alulról kerekedhetik, hanem felülről is, s ez még veszedelmesebbé válhatik, mint amaz.

Az alkotmány megsértése — amit a sajtó jogtalan megrendszabályozása is jelent, — a legbeszédesebb megnyilvánulása a jogrend bomlásának.

1 1/2 MILLIÓ LEI

nyeremény, mint karácsonyi ajándék, vevőinknek!

1 SORSJEGY INGYEN!

egyszeri vagy folytatólagos 1000 lej összegű vásárlásnál. Gyártmányaink minőség-árak.

Áraink időszertien olcsók.

Mindig lépést tartva a divattal!

„HERCULES” S. A.

HARISNYA- ES KÖTÖTTÁRUGYÁR. CERNAUTI

Cerakat Brassóban: Kapu-utca 41.

Saját eladási lerakatok az ország minden nagyobb városában.

A párisi lapok már be-
lejezett ügynek tartják
a 300 millió frankos kölcsönt

Páris, november 13.

A párisi lapok jelentései megerősítik azt a hírt, hogy a francia bank nagyobb összegű kölcsönt folyósított a Banca Nationalának. A Párisba érkezett bukaresti hírek szerint a román Nemzeti Bank 300 millió frank összegű kölcsönt vesz fel a francia banktól és ezt az összeget a bankjegyfedezet emelésére használja fel.

**Ullmann Ártur nagy-
váradi feketeszest
letartóztatják Aradon**

Arad, november hó 13.

Az Arad-váradi feketeszest-fronton ma újabb letartóztatás történt. Dr. Moldovan Sabin vizsgálóbíró Nagyváradról maga elé idéztette az Egyesült Likörgyár két vezetőjét, Ullmann Árturt és Varga Andrást. Rövid kihallgatás után a vizsgálóbíró kihirdette Ullmann előtt a letartóztatási végzést, amit a törvényszék vádtanácsa még a déli órákban harminc napra megerősített. Ullmann azzal vádolják, hogy Aradmegyében előállított feketeszest vásárolt hamis bárcák alapján.

— NYOLC MOZIJA LESZ ARADNAK. Tudósítónk jelenti: Aradon egymás után alakulnak az új mozik. Eddig már öt városi moziműködik és most újabb háromnak a megnyitására adtak engedélyt. A mozik nagy konkurenciája mellett nem lehet csodálkozni azon, hogy a színház csak alig prosperál.

NEM HULL KI

a haja, ha a

PETROCE HAHN

hygienikus lotiót használja, mely biztos hatása hajhullás, korpa és a fejbőr viselkedése ellen.

A PETROCE HAHN

megtisztítja és fényessé teszi a haját anélkül, hogy zsírosítaná. Megrögzíti a frizurát és megőrzi annak természetes báját.

Kapható:

Gyógyszertár, drogeria, illatszertár üzletekben, fésülőszalonokban stb.

Képviselet Romániában:

Agence Générale Française en Roumanie (Ernest Thiriet)

Strada M. Filipescu No. 12. — București.

A nép, — régi igazság, — kényeret és önkéntes követel.

Holnapután megnyílt a parlament s ezzel a téli cirkuszi része elintéződik. Igen látványos előadások ígérkeznek, sok hűhóval és szenzációval, ami természetes is, mert az egyenleg úgy követeli, hogy ha kevés a kényer, akkor sok legyen a cirkusz.

Előre biztosíthatjuk a tisztelt olvasót arról, hogy példátlan botrányokról számolunk majd be.

Ambár az egész komédia, mely évente száz és száz milliókat emészt fel, elmaradhatna. A pénz benne maradna a zsebünkben s nem vesztünk semmit sem. A parlament működése semmiféle hasznot sem jelent az országnak, ambár tevékenysége oly drága, hogy egyetlen egy közbekiáltás 1200 lejtbe kerül. Ha például egyik hónapja ráordít a másikra, hogy:

— Tökkelütött!
akkor a parlamenti költségvetésből e szóra ezerkétszáz lejt áldozódik, noha a nemzet semmiel sem lesz okosabb s legfeljebb arról győződhetik meg, hogy a közvéleményt magánosok is osztják.

Nem más ez a parlament, mint rosszul sikerült schmarzkünstlerség, melynek azt volna feladata elhíttetni, hogy ami történik, az a nép nevében és megbízásából történik. Ennek pedig talán még az ellenkezője se igaz.

A parlament ugyanis, ez az alparlament azt csinálja, amit a kormány akar. A kormány pedig nem akarja azt, amit az ország.

Komolytalan játék tehát, melynek egyetlen vigasztaló része valóban az, ami cirkusz belőle. Ezen legalább lehet derülni.

A többen csak sirni lehet.

★

Hogy mennyire üres jelszó, alkalmi frázis, tartalmatlan handabanda itt az alkotmányosság, arra jellemző az a támadás, melyet Jorga miniszterelnök intézett tegnap a közvélemény ellen.

A kormányfő ezt a közvéleményt két részre osztotta. Az első rész a regáti, melyre a professor a következő kifejezést alkalmazta: ciganys handabanda. A második rész viszont „a magyar és szász városok hamis és förtelmes élete, elmerülve a sörök gőzében és a bagó füstjében.”

Igy ítéli meg tehát a kormányzat látszerint elnöke azt a közvéleményt, mely uralomra segített.

Hát kell ennél lesújtóbb kritika a mai közéletre?

Hiszen csak két eset van. Vagy ténylegesen a közvélemény juttatta a hatalomba Jorgát, aki a népakaratnak ezt az emanációját maga is oly alacsonyrendűnek ítéli, hogy a hamisnál és förtelmesnél egyéb szavat nem talál. Vagy pedig a közvélemény kijátszásával került Jorga a hatalomra s ezért bosszúból most meg-megrugdossa Nemzet öfelségét.

Mind a két eset drámai sugarakkal világít rá arra a politikai fertőre, melyben oly közműbösen és önértetlenül fetrengünk.

★

Ha már a parlamentnél tartunk, eszembe jut a Tisztelt Ház júniusi megnyitója, melyen szerencsés voltam jelen lehetni. Pár percig tartott csak az ünnepélyes ülés, disztingensruhás generálisokkal, fantasztikus uniformisokba bújtatott diplomatakkal és bankett-feketébe öltözött képviselőkkel. Én magam egy szórakozottságáról ismert professor-képviselő oldalán néztem végig a ceremóniát.

Mikor lezajlott minden és a főbejáraton lassan kifelé özönlöttünk az utcára, a szórakozott professor a kapunál elmélyedve felém fordult és így szólt:

— Ön is kijön egészen a temetőig?
Azt hitte, hogy gyászszobában voltunk.
Júniusban még jól mulattam a dologon.
De az ember érik s most már inkább azon gondolkodom, hogy mit jelentett a kérdés:
Mely szórakozottságot, vagy finom bölcselme?

ÉLJEN A BÉKE

Számtalan ízben vetemedtem arra, hogy a Népszövetséget a legkülönbözőbb ürügyekkel támadjam. Szüntelen és indulatos hadjáratot folytattam le a genfi hivatal ellen, természetesen anélkül, hogy eredményre a legkisebb kilátásom is lett volna.

Citálom meghajtom a kiváló együttes előtt a zászlót.

Témék csak nézni, mi mindent csinált eddig a japán-kinai konfliktusban a Párizsban ez a központi parlamentje.

1. Mikor a kínaiak bejelentették, hogy a japánok megtámadták őket, a Népszövetség azonnal hivatkozott a Kellogg-paktumra, mely elítéli a vérengzéseket.

2. Röviddel ezután összeült a tanács, melyen Briand ismertette a konfliktust.

3. Ezután elnapolták az ülést, majd ismét összehívták s ezen megállapították, hogy össze kellene dolgozni ez ügyben Amerikával. Helyes! Nagyon helyes!

— kiáltották a diplomataik. S megállapították, hogy Amerikának levelet irnak.

4. Néhány nap alatt meg is irták a levelet.

5. Ezután újból összejöttek s leszögezték, hogy kár lenne a levelet elküldeni, inkább hívjanak meg egy amerikai delegátust, így könnyebb lesz a dolog.

6. A következő ülésen Briand bejelentette, hogy meghívót elkészítette.

7. Újabb ülésen heves vita támadt arról, hogy a meghívó elküldéséhez egyhangú határozat kell-e, vagy pedig elég a szótöbbség? A vélemények megoszlottak.

8. A vita új ülésbe nyult át. Japán egyhangú határozatot követel, Reading lord viszont megelégedett szótöbbséggel, mert

Mit mondanak mások! Mit fog mondani Ön!

„El vagyok ragadtatva az új Ford-kocsimtól, mert egy kocsim sem bírt eddig ilyen jó teljesítő képességgel. Kényelmes úgy számomra, mint utasaim számára; vezetése kellemes és könnyű, élvezetes, hogy a síkságon, sőt a hágón még könnyebben elhagyhatom a még több lóerős kocsikat is, anélkül, hogy 100 km.-ként 12 liter benzinnél többet fogyasztanék.”

„El vagyok ragadtatva az új Ford-kocsimtól, mert új alakja tagadhatatlanul gyönyörű, e tekintetben egy más kocsi sem irigyelek: a kocsi parkban az új Ford-kocsim első tekintetre kitűnik eleganciája által.”

„El vagyok végre ragadtatva az új Ford-kocsimtól, mert csekély árérték sokkal értékesebbet ad és így a leggazdaságosabb kocsi, amellyel eddig bírtam.”

Ime, összevonva ez az, amit az új Ford használói mondanak. Kérdezze meg őket. Kérjen a viszonteladótól részleteket a Ford által nyújtott hitel tekintetében

Hihetetlen karcsúság. Világgyors gyorsulás. 100 km. óránkénti sebesség. Emelkedések vétele direkt kapcsolással. Számos karosszéria modell. A pompás színek egész sorozata.

LINCOLN

ndson

AIRCRAFT

podtak abban, hogy Amerikának levelet irnak.

4. Néhány nap alatt meg is irták a levelet.

5. Ezután újból összejöttek s leszögezték, hogy kár lenne a levelet elküldeni, inkább hívjanak meg egy amerikai delegátust, így könnyebb lesz a dolog.

6. A következő ülésen Briand bejelentette, hogy meghívót elkészítette.

7. Újabb ülésen heves vita támadt arról, hogy a meghívó elküldéséhez egyhangú határozat kell-e, vagy pedig elég a szótöbbség? A vélemények megoszlottak.

8. A vita új ülésbe nyult át. Japán egyhangú határozatot követel, Reading lord viszont megelégedett szótöbbséggel, mert

hiszen nem lényegi, hanem csak eljárásbeli dologról van szó.

9. Hosszu ülésnapokon át izgalmas diskusszió folyt le arról, hogy vajjon le nyegről, vagy eljárásról van-e szó? S ki illetékes ezt eldönteni? Végül az elnök hősi gesztussal önmaga döntött és meghívta Amerikát.

10. Az amerikai kormány megnevezte delegátusát.

11. A japán megbízott tiltakozott a meghívás ellen.

12. A Népszövetség jegyzéket küldött Japánnak, Kinának, Amerikának és még néhány államnak.

13. Japán jegyzéket küldött a Népszövetségnek, Amerika jegyzéket küldött a Szovjetnek, Kína Párisnak, Páris Genf-

nek, Genf Rómának.

Valamennyi jegyzék elismerte valamennyi állam forró békevágyát. Valamennyi jegyzék hangsúlyozta, hogy egyik állam sem akar támadni, mind pacifista, valamennyi érvényesnek jelentette ki a Kellogg-paktumot s döntő tényezőnek deklarálta a Népszövetséget.

Még most is repülnek Oceánon innenről túlra és Oceánon túlról innenre a barátságos, megértő jegyzékek.

A Népszövetség még most is ülésezik. Nincs is semmi baj.

Hacsak azt a bagatellt nem vesszük számításba, hogy közben a kínai és japán katonák ezrével gyilkolják halomra egymást.

**Szeretné, ha szebb
volna az arcbőre?**

Használjon akkor

**Scherk
Face
Lotion**

Egy csapásra eltűnik arcbőrének minden tisztátalansága.

**Vezérképviselőt „Scherk” București, Strada Lipscani 94 (Lupoaica)
Kapható minden gyógyszertárban, drogériában és illatszertárban**

Demokrácia helyett reakció

Súlyos konfliktus Maniu Gyula és Mironescu miniszterelnökök között

Tömegestül zárák ki a nemzeti-parasztpártból a tagozatokat és azok főnökeit, mert nem akarják elismerni a központi vezetőség diktatúráját — Mihaescu mérnök az építkezési pénztár volt vezérigazgatója megbuktatta Mironescut

Bukarest, november 15.

A nemzeti-parasztpárti kormány bukása után általánosságban az a vélemény alakult ki, hogy a párt kebelén belül súlyos egyenetlenségek fognak kirobbanni. Ezt az előrelátást fokozta az a tény is, hogy Maniu Gyula váratlanul visszavonult a párt éléről, főnök nélkül hagyva a kormányon hajbakapott politikusokat. És ezek a jóslások beigazolódtak, a mennyiben

a párt vezetői között olyan elkeseredett gyűlölet lett urrá, amely a reakció és egyenetlenségek zavaros vizei felé hajtja az ország demokráciájának egykori reménységét a nemzeti parasztpártot.

A botrányok Madgearu és Joaniteanu volt miniszterek külteki lövöldözéseivel robbantak ki. Ezt a párbajt követte a két politikai segédek golyóváltása. Ezek a harcok súlyos elégedetlenséget szítottak a központi vezetőség ellen. Különösen a nemzeti parasztpárt ókirálysági szervezetei forronganak.

A helyzetre vonatkozólag jellemző felvilágosításokat kaptunk egy volt államtitkártól, aki a következőket mondotta:

— A megyei tagozatok és a központi vezetőség között áll a harc. A helyzet ugyanis az, hogy a megyei tagozatok élére Bukarestből delegálták a vezetőket. Ezek főleg volt miniszterekből kerültek ki. Mikor azonban a nemzeti parasztpárt kormányon volt, ezek a miniszterek, a kik „civilben” organizáció főnökök is voltak, teljesen megfeleltettek a népről illetve a tagozatokról. Megbukott a kormány. Következtek a megyei főnök-választások. És ekkor kiderült, hogy a falvakon hallani sem akarnak a volt miniszterekről. Így történt az, hogy

megyéjében Madgearut még csak képviselőnek sem választották meg, Raducanu helyett pedig megyéjében egy ottani képviselőt választottak elnökül.

Hasonlóképpen járt Junian sőt mi több: maga Mironescu volt miniszterelnök is, aki 20 szavazatot kapott Stefan Mihaescu mérnököt, az Autonom Házépítő Pénztár volt vezérigazgatójával és egykori képviselővel szemben, aki 198 szavazattal megbuktatta Mironescut.

— Ami ezután következett, — folytatja a volt államtitkár — az példátlan a legreakciósabb politikai pártok életében is. Mihalache a párt jelenlegi vezetője körlevélben értesítette a megyei tagozatokat, hogy a mennyiben nem fogadnák el elnökül Mironescut, úgy az egész tagozatot ki

zártak tekinti. Ugyanakkor pedig a központi vezetőség — minden indokolás nélkül kizárta a pártból Mihaescu mérnököt, aki a párt egyik legnépszerűbb embere és legkiválóbb közgazdásza.

Életfogytiglani fegyházat kap Alfonz spanyol király, ha visszatér Spanyolországba

Páris, november 15.

A Newyork Herald párisi kiadásának érkezett madridi jelentés szerint az a izottság, amely XIII. Alfonz spanyol exkirály feloldozásvonásának ügyét tanulmányozta, elkészült munkájával és a vádiratot tegnap már be is terjesztette a spanyol nemzetgyűlés elé.

A bizottság eredetileg halálbüntetést akart kérni az exkirály fejére.

DÉCSEY ZOLTÁN:

A SIRÓ VÁROS

A közönség éhesen várta a Pestről érkező híreket. Akármilyen legyen a lapban, jó, vagy rossz, csak mondja el, hogy mi történik odaát. És a rózsaszínű optimizmus még a rosszból is jót hámoz ki, kombinál, új reményeket sziv fel és még az összeomlásnak is örül, mert úgy hiszi, hogy a káoszából új és jobb világ születik.

A lap címét meg kellett változtatni. A polgármestertől átirat érkezett, hogy a Felsőmagyarország címet le kell venni a lap fejről. A város neve került a helyébe. De már messzi környékre kiszaladt, a szomszédos városokba és falvakba és olvasótáborra napról-napra nőtt.

Pár nap múlva kellemetlen esemény zavarta meg a hírszolgáltatás eddigi menetét. A katonai parancsnok magához hivatva a főszerkesztőt és nagy sajnálkozás közben tudatta vele, hogy a telefonbeszélgetésre kiadott engedélyt vissza kell vonni.

— Ezredes ur, engedjen meg egy kérdést. Politikai akadályai vannak, hogy a telefonkapcsolatot továbbra is fenntartsuk?

— Egyáltalán nem, szerkesztő ur!

ettől a tervtől azonban elállott és a vádiratban

csak életfogytiglani fegyház kiszabását javasolja, azt is arra az esetre, ha Alfonz valaha visszatérne Spanyolország területére.

A bizottság jelentése egyébként megállapítja Primo de Rivera államcsínyjét a mely évekig megfosztotta Spanyolország lakosságát alkotmányos jogaitól, ugyan-csak Alfonz idézte elő s így ő a felelős a diktatúrának a népszuverenitást megsértő cselekedeteiért és erőszakosságaiért.

49

Egészen őszinte leszek. Nincs semmi kifogásunk az ellen, hogy Önök Budapestről szerzett hirannyal lássák el lapjukat. A cenzura ugyanis megadja az ellenőrzés lehetőségét. Azonban a másik helyi lap szerkesztője is hozzám fordult és hasonlóképpen engedélyt kért a telefonbeszélgetésre. Ezt az engedélyt egyszerűen postaforgalmi okokból nem adhattam meg, amire a szerkesztő ur az egyetlen elbánás elvére hivatkozott és azt kívánta, hogy ebben az esetben önmagát se részesítem ebben az előnyben, mert ez számára lebirhatatlan konkurrenciát jelent. Be kell látnom, hogy igaz van és így vissza kell vonnom az önöknek adott kedvezményt, bár nem szívesen teszem, mert a sajtó munkáját nagyra becsülöm és nagyon értékesnek tartom.

A dolgon nem lehetett változtatni, új hírforrás után kellett nézni.

És a véletlen a kezükre járt. Néhány nap múlva titokzatos mosolygással lépett be egy zekés ember a szerkesztőségbe, zekéje alatt valami csomagot szorongatott.

— Hoztam valamit, szerkesztő urak, azt hiszem, hogy jó hasznát veszik!

A zekéje alól egy csomó budapesti újságot húzott ki.

A főszerkesztő valóságos diadalordítással rohant hozzá és kikapta a kezéből az újságokat.

— Ember, magát a jó sors vezette ide.

— Öt korona egy példány, főszerkesztő ur! Ezentul naponként hozhatok minden magyar lapból ezen az áron.

— Hozzan, csak hozzon, maga nagy-szerű ember! És hogyan jut hozzájuk?

A zekés büszkén nézett szét.

— Hát kérem, nincs egyéb keresetem és így jutott ez az eszembe. Pincér voltam, de a vendég még az összel bedöglött és az utcára kerültem. Feleségem és két fiam van, akikről gondoskodnom kell. A nagyobbik fiammal minden

Már a pusztá megtekintése e különleges teaminőségnek és annak finom illata, mely a teacséséből kipárolog kellemes jólétet teremt és az elvárando élvezet jóleső érzelmét kelti.

A kö-feltekintő háziasszony a testről és szellemről gondoskodik a Horniman-tea mindennapi használatával.

HORNIMAN'S TEA

együtt meg fogja semmisíteni ezt a kizárási határozatot.

Maniu levele valósággal forrongásba hozta a pártot. A központi vezetőség ugyanis Mironescut akarta rehabilitálni, azzal, hogy kizárta Mihaescut, míg Maniu a volt miniszterelnök ellen foglalt állást. Ezzel a két volt kormányfőnök között nyílt konfliktus tört ki, amelynek eredetét még arra az időre vezetik vissza, amikor Mironescu elvállalta a második nemzeti parasztpárti kormány elnökségét. Ennek az ellenségeskedésnek minősítik azt, hogy Maniu, közvélemény lemondása után külföldre utazott és mit sem törődött a Mironescu kormány munkásságával.

A helyzetkép tehát szomorú: Mihaescu mérnök megbuktatta Mironescut volt miniszterelnököt, amiből kifolyólag reakcióval vádolják a központi vezetőséget, Maniu pedig ugyancsak konfliktusba került a központtal. Eközben a vezérek össze-vissza párbajoznak.

Veszedelemes egértánc, amely csak a talmára lehet a pártnak is és a demokráciának is.

hajnalban átlógunk a demarkáción és odaát a hátizsákot megtöltjük friss újságokkal. Elhozunk vagy öt kilót. Nagyon jó ára van a portékának, négy-öt koronát mindenki szívesen megfizet. Így lettem én rikkancs.

— És nem történik semmi bajuk?

— Egy kis erdőn visz át az utunk, jól el lehet rejtőzni. Csak egyszer lőttek ránk a cseh bakák, de a fatörzsek biztos fedezék, kérem. Három évig voltam az orosz fronton, külön dolgokban volt részem, kérem. Most sem hagyjuk ott a fogunkat.

Most már volt hírforrásunk. Megint egy vékony fonál, amely a hatalmi szöveg elvágott telefonhuzal után egybeköti a lapot és az elszakított várost a vajdó országgal, amelynek kétségbeesett vergődése, a kegyetlen sorssal folytatott harca ott kiabált a budapesti lapok minden sorában.

A kollégiális viszony hamarosan kiépült a kis társaságban. Ugy összeszoktak, mintha örökké egybetartoztak volna. Hít volt a tollukban, szeretet a szívükben és szívvél irtak le minden sort. Mindnyájan átértézték, hogy a szavuk most nagyon fontos, jótéteményt írt minden magyarnak, vigasztalás, erősítés, bátorítás.

Nem volt könnyű feladat magyarul írni. A cenzura erősen dolgozott. Minden cikket kéziratban kellett beküldeni a rendőrkapitányságra és a cenzor két ceruzája ugyancsak alaposan megszántotta a kutanyelveket. De az előzetes cenzurának előnye is volt, elkobzás nem történhetett, a cenzuramegfűsülte cikkek akadálytalanul kerültek a közönség elé.

És ők hamarosan megszokták, hogy miképpen kell a cenzurának írni és mégis elmondani mindazt, ami a szíven fekszik. A szerkesztőség női tagja, aki az előtt egy-pár poetikus verset és gyermekmesét, néhány vidéki tárcát írt, egy-két nap alatt mestere lett a szívrepostozó kurzív cikkeknek, a finom allegóriáknak, amelyek nem szurtak a cenzornak szemét, de a közönség megértette, hogy mit akarnak mondani. A „mama” filagóriának nevezte ezt a műfajt és a kávéházakban órák hosszat tárgyaltak meg egy-egy ilyen ügyesen megépített filagóriát.

A meghitt és kedves élet nezdült fel a két füstös falu szobában. Gyakori látogatók voltak, fiskálisok, öreg professorok jártak be esténként egy kis csövegésre, megtudni, hogy mi újság van a nagy világban, mi újság van „odaát”, megvárni mindent és himes álmodat szőni tavasz ébredéséről. Egy-egy cikket hoztak maguk is a tarsolyukban és szerény, kedves mosollyal tették le a főszerkesztő asztalára.

Lendülettel és szívvél készült a lap és a közönség hamarosan a szeretetébe fogadta. Napról-napra izmosodott és a nyomdaigazgató esténként büszke hangon jelentette: Holnapra újabb kétszázal több példány fut.

Ha 100 gramm tiszta olajbogyóból készült olajat használ, ugyanazt az eredményt éri el, mintha más olajból, vagy zsiradékból kétszer annyit fogyaszt el.

Ha tehát

OLIO-SASSO-t

használ, takarékos lesz és megóvja egészségét.

Duca elutazása előtt nyilatkozott Párisban

Sem a franciák, sem mi nem leszünk tőle okosabbak

Páris, november 13.

Két heti franciaországi tartózkodás után Duca, az oliverális párt vezére elutazott Párisból. Elutazása előtt fogadta a párisi lapok munkatársait s előtűnik Románia kül- és belpolitikai problémáiról nyilatkozatot adott.

Duca nyilatkozatában leszögezte, hogy csupán tájékozódás kedvéért járt a francia fővárosban, ahol régi barátait kereste fel. Hangoztatta, hogy sem a liberális párt, sem politikai ellenfelei nem gondolnak arra, hogy Románia külpolitikai irányában változás legyen. A belpolitikai viszonyok ismertetése során rámu-

tatott arra, hogy az összes politikai pártok az uralkodó körül tömörülnek, ragaszkodva az alkotmányos rendhez.

A kisebbségi kérdést egy rendkívül szépen hangzó, de alapjában véve semmit sem mondó mondattal intézte el a liberális párt vezére:

— Románia a etnikai kisebbségekkel szemben a testvéri együttműködés politikáját folytatja.

Nyilatkozatában még utalt arra, hogy Románia külpolitikai vonatkozásokban a biztonság elvére alapozott békepolitikát követi szövetségesei oldalán. Megemlékezett a világválságról, amely Romániát is sújtja s végül hangoztatta, hogy a román nép most is kitart a hagyományos franciabarátság mellett.

Edison megfordul sirjában...

A villany 21 és fél lejes rekord-ára ellen a kormányhoz fordul Nagybanja közönsége

A Ganz-üzem leszállította a fizetéseket, de hallani sem akar az áramdíj mérsékléséről — Világítási sztrájk előtt a nagybanjai bányavidék

Bukarest, november 13.

A kereset, — már amennyiben egyáltalán van, — két esztendeje szüntelenül apad, a lakosság rétegeinek az életszínvonalra mindinkább elviselhetetlenül alacsonyra süllyed, egy elkeseredés és tiltakozás az ország, de a legjelentékenyebb életszükségletek fedezésére szolgáló termékek árai konokul, ily- málló és kihívó módon, rendületlenek maradnak.

Kivéve a nehezebben szervezhető ágak árucikkeit, amelyekben még érvényesül valamelyest a konkurencia, az elsősorú cikkek jórésze nem olcsul.

Utóbbiak közé tartozik a villanyáram is, a

melynek a változatlan drágasága számos erdélyi városban kényszeríteti már ki kétségbeesett állásfoglalást a fogyasztó közönségből. A sokhelyütt nyilvánvaló villany-uzsora olyan visszas akciókat vált ki, amelyek a száz év előtti „luddizmusra”, a géprombolás szerencsétlen mozgalmára emlékeztetnek: az ember kénytelen lemondani korunk technikai kultúrájának már elemi szükségletté vált vívmányairól is, mert megfizetni hetetlenné teszik számára. Odáig nyomódott le a vásárlóképesége, hogy vissza kell térnie az előző évszázad civilizációjának az állapotai közé, mintán nem sikerült hozzáférnie a mának megfelelő életfeltételekhez.

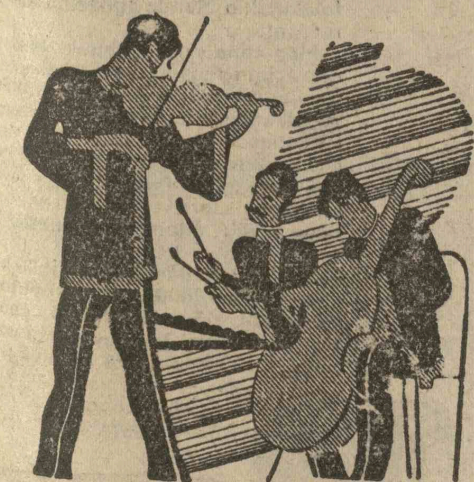
Kulturharc a villanyért

Ezzel Nagybanja közönsége áll kulturharcban a villanyáram monopolisztikusan diktált, felháborítóan magas díja miatt. Temesvár, Nagyvárad és a többi város után Nagybanja is meg akarja menteni magának a civilizált gazdasági és egyéni élet lehetőségét, a válság, az állandóan süppedő kereset-képesség ellenére.

Ugyanis ebben a városban tartja a Ganz villany-üzem az áramdíj országos rekordját, amennyiben

manapság is csak 21 lej 50 bani ellenében szolgáltatja a villany-energia kilowattját.

Az ország más városaiban ugyanez az egy-ségár átlag 15 lej körül mozog, de sehol sem haladja meg a 20 lejt, sőt Bukarestben ennek csupán felét teszi ki.

CZIGÁNYZENE

oly tisztán hallszik az új és VALVO rádió-cső-vekkkel, mintha csak a mikrofon előtt állanánk.

BELÜGYMINISZTERI VIZSGALATOT KÖVETELNEK A VILLANY-ÜZSORA ELLEN

Ma délelőtti delegáció kereste fel a belügy-minisztériumot s Argetoianu belügyminiszter távollétében Soneriu vezértitkárnak

memorandumot nyújtott át, amelyet ötszáz-nál több nagybanjai intézmény, vállalat, kereskedő, iparos és magánfogyasztó polgár írt alá.

A memorandumban kifejti a város fogyasztó-közönsége, hogy a Ganz villanyvállalat a várossal kötött szerződés alapján, 1927. január 1-től fogva még ma is kilowattként 21 lej 50 baniért szolgáltatja az áramot, noha az elmúlt négy év alatt az általános ár-index jelentékeny mértékben csökkent, a fogyasztók kereseti lehetősége pedig közel egyharmadára zsugorodott össze.

A villanyos-üzem saját bevallása szerint is 25 százalékkal redukálta munkabéreit,

eltekintve attól, hogy az áramtermeléshez szükséges nyersanyagokat kétszer olyan olcsón szerzi be, mint évekkal ezelőtt.

A memorandum a belügyminiszter védelmét kéri ezzel a megengedhetetlen kihasználással szemben, követelve 12 lejes ipari áramdíjat, a melyet eddig a nagybanjai villanyos-üzem tarifája nem is ismer, a pauszál fogyasztók számára viszont 25 százalékos, az órával fogyasztók részére pedig 40 százalékos díj-le-szállítást.

Végül bejelenti a memorandum, hogy a város villany-fogyasztó közönsége elhatároztta, hogy visszatér a petróleum-világításra.

Mielőtt azonban ezt megtenné, tehát kimondaná a villany-fogyasztási sztrájkot, kéri a belügyminisztert, rendeljen el vizsgálatot ebben az ügyben s hasson oda, hogy a város ideiglenes vezetősége kényszerítse a cinikusan makacszkodó Ganz-üzemet a villanydíjak méltányos leszállítására.

Ezek szerint a nagybanjai villany-háboru hamarosan kitör, ha a belügyminisztérium közbelépése meg nem akadályozza s elejét nem veszi annak a kul'ur-szégysennek, hogy Edison halála esztendejében egy művészettörténelmi hírnévvel bíró erdélyi város kéáytelen legyen végleg lemondani a villanylámpa és villamos hajtóerő elemi szükségletéről.

(K.)

A Jockey Club vonzó illatot kölcsönöz Önnek.

Használjon Jockey Clubot és követelje ezt a márkát, ha kölnivizet vásárol

A hölgyek nagy többsége kölnivizzel illatosítja magát, mert az diszkrétebb — kellemesebb és teljes bedörzsölést tesz lehetővé, amely a parfümöt az egész testre szétosztja.

LEPECSÉTELTE ÜVEGCSEBEN UGYANOLYAN ÁRON MINT KIMÉRVE

E bíres kölnivíz gyárossal mindent megtettek, hogy bizonyosak

legyenek afelől, hogy az a vedőbőz ugyanabban az állapotban kerül, mint amelyben a gyárat elhagyja. Kérje a Jockey Clubot lepecsételt üvegcsékben; nem kerül többé, mint kimérve.

Jockey Club azon hölgyek kedvence, akik toalett-szereiket a legnagyobb gondossággal választják meg, mert tudják, hogy ezek a nélkülözhetetlen kellékei a női szépség, a báj, a fiatalság megőrzésének.

Ha ezt az erős, diszkrétan illatosított kölnivizet választja és a napi toalett után használja, bizonyos lehet afelől, hogy báját szubtilis, megkapó illattal növelte.

Eaux de Cologne

Jockey Club - Perle de Paris -

Rouge et Noir - Parisienne distillées par

Lembergben kiujultak az antiszemita hecccek

Varsó, november 13.

A lengyel nemzeti ünnepek egy a fővárosban, mint Vilnában csendben teltek el. Lembergben azonban ismét kiujultak az antiszemita tüntetések. A lemergi egyetemen a keresztény diákok megtámadták a zsidó diákokat és kiűzték őket az egyetemről. A verekedés az utcán is folytatódott, amíg csak rendőri karhatalom közbe nem lépett. A tüntető diákok azonban újra tömegbe verődtek és folytatták a verekedést. A karhatalom most már gummibottal támadta meg a tüntetőket, akik közül 20 diákot súlyosan megsebesítettek. A rend helyreállítása után 80 diákot őrizetbe vettek.

— Az Avéd-ügy újabb fordulata. Csikszeredából jelentik: Dr. Barabás János ügyvéd, akit az Avéd-féle bombamerénylet értelmi szerzőségével vádoltak, nyolc tanura hivatkozva bünvádi feljelentést tett hamistanuzás címén Ungvári András, a vád koronatanuja ellen. Az ügyben ma volt kihallgatás a vizsgálóbírónál, ahol három tanu terhelően vallott Ungvári ellen. Ungvári és Orosz Béla fenntartották vallomásukat, amely szerint Barabás dr. felbújtó szerepet játszott. Ezzel kapcsolatban Ungvári annak közlésére kér, hogy vallomását sohasem vonta vissza, sőt újabb bizonyítékokkal alátámasztva, azt ma is mindenben fenntartja.

LEGBIZTOSABBAN LEGYÓZI A NEVRALGINE JURIST

Hítek

HALLÓ, ITT RÁDIÓ

B. L.

SPEAKER: Tomcsa Sándor

Hölgyeim és Uraim „Mit üzen a rádó” következik.

Kedves Hallgatóim! Felvilágosításaim megdöbbentő pontossága, tanácsaim szuperen csatlakoztatása azt eredményezték, hogy a rádiózik milliói a legkülönbözőbb ismeret-felületről óhajtván tájékozódást szerezni, a technikai kérdéseken kívül, szeretetteljes sürgetésükre be kellett rendezkednem minden olyan tanács és felvilágosítás-adásra, mely mint a mai problémák függvénye, érdekelheti, sőt érintheti kedves hallgatóimat.

Mai üzeneteim a következők:
„Elkeseredett 40”-nek üzenem: Anyóstimégölminemkellfélnetekjőleszhamindbeleegyeznekennemellenzem.

„Barna-fiu”-nak: Ön azt kérdezi tőlünk, hogy legyen-e szerelmes vagy se. Hm! Kérdése körül elbi differenciálnak vannak, amennyiben mi úgy gondoljuk, hogy a szerelem, mint állapot, akarattunktól független, úgy jön, mint a vihar, mely ellen védekezni alig tudunk. De elfogadva az ön álláspontját, mely szerint gondolkodási képességünk, jobbá mondva: helyes választási érzékünk függ, hogy szeressünk-e, vagy sem a szerelem problémáját két irányból vizsgálhatjuk: materiális és transzcendentalis nézőpontokból. Az érzékentuli szemlélet, — az ön felfogását magunkévá téve — magától esik, azért csak a materializmus keretén belül szolgálhatunk felvilágosítással. Mi itt felsoroljuk önnek, hogy mit ad és mit kíván a szerelem egy férfitől, önre bízva azt, hogy egyéni sajátosságait és helyzetének összetevőit figyelembe véve mit választ: hogy szeressen-e vagy se. — Tehát: A szerelmes férfi mindig kiborotálkodik, nehéz légzése van és idővel megismerkedik a legelőnyösebb bevásárlási forrásokkal. A szerelmes férfinél mindig van aszpirin, hidegporos borogatás és revolver. Pénz is, egészen addig, míg csak a cég rá nem jön. Ha a cég rájött, akkor a szerelmes férfi, rendesen már nem kimondottan csak egy nő rabja. A szerelmes férfi leszokik a hortyogásról, pontosan tudja hányadika és milyen nap van. A szerelmes férfi inkább állatbarát, különösen így télfelé, mikor a virágkereskedések direkt az ő szenvedélyére alapítják egzisztenciájukat és váltólejárataukba belealkulálják azt a tisztességes pénzalmát, melyet a „virágok királyán” íránt érez. A szerelmes férfi rózsaszíjra hever, de rendesen tükörön ül. Toalett és hamis-ékszer szakértővé nőheti ki magát. Megtanul párnit, tanulmányozhatja a sarki forgalmat és elszáratja a felbeszédet. Ez annál jobb, mert egy katasztrófális kimenetelű szerelemmel, ugyanis le kell mondjon, gondolatának szavakba való öntéséről. Az élet problémáin kívül fog élni, egy szép szempár egy szép szem-pa-lá-hár végtelen birodalmában, melyet jobbról egy hangperseny-jegy beszerzésének megbízatása, balról egy kis főfűjás határol. Pontos adatai lesznek a kínai porcellán keménységi fokáról és meglepődve veszi tudomásul, hogy Pompadour egy pudefajtáról neveztek el. A szerelmes férfi, őt zsebkendő és hat gallér közt, váratlanul a mosónője nyakába borul ezekkel a szavakkal: „O, az ő haja is ilyen bronzba-hajló...” Erre a mosónő lesüti a szemét s (ha van egy kis élelmesség benne) felemeli a mosás díját. A szerelmes férfi nem tud enni, inni, nincs ideje szórakozni, nincsenek passziói, miáltal idővel nagy pacyonra tette szert, ha ezt nem ellensúlyozná a szeretett nő azon tulajdonsága, hogy azért tud enni, szórakozni és passziózni. A férfi, ha szerelmes, alázatos is, mert rádóbban büszke tudása alapvető tévedéseire. Így példá-

ul: hogy kétszer kettő végösszege, nem a számok örök törvényességétől függ, hanem attól, hogy szerelmének bronzba-hajló tárgya, melyik lábával érintette felkeléskor a boldog párzsát. A szerelmes férfi kér másolt és „ad magára”. Lassacskán lesz nyolcvan darab fényképe, tizenkét pár házipapucs, harmincegy szipkaja, kétszázhetven elszáradt virágszála s egy olyan háromnegyedkilónyi hajfűrtje. Ezzel szemben, kap egy gyomorsúlyedést, kikacagják mikor egyszer négy évet megpróbál letagadni életkorából s a pincér a megrendelt káppan helyett, nyugodtan teszi elébe a tegnapi pörköltet. A szerelmes férfi az áránál sem veszi észre a különbséget.

Ellenben, a nem-szerelmes férfi bő mellyent viselhet, a nadrágján hátul azt a kis csattos spanglit megeresztett kantárszárral hordhatja és a suszterének ezt mondhatja fűtlyós kedvvel: „Azán mesterem, csak úgy ahogy szoktuk, a tyukszemeknél jó bőre...” A nem-szerelmes férfi a haját nem az oldaltárcájában hordja, hanem a fején és ha akar, szép hosszú szakállat növeszthet, mert nincs aki „ritkítsa pártját”. A mosónő nem pletykázza el, hogy a nagyságos ur... olyan furcsa és egy nő szerepére helyett az övé lehet minden nő págyó sóhaja. Nem kap gyomorrekészést és nem várja ellen-szomjan, hogy egy hölgy lábanyomán kipiritsa a gyöngyvirág, minusz tizennyolc Celsius szerint. Nem lesz egy ruzsos száj nyomaival homlokán röhgés tárgya, nem kell minden buta filmet megnézzen (mert úgy-e a látszat még is az), nem csodálkozik a sarki rendőrrajta, hogy ő (már mint a rendő) legálabb azért fizetést kap és nem kell egy ablakot órászámra néznie, mely mögött egy hölgy talán ezeket írja: „Te drága sápadt és titokzatos Henrikem, az a hülye megint itt lóg állandóan...”

Kedves „Barna fiu”, ime, válasszon! Ezt önre bizzuk. Egy tanácsot azonban adhatunk. Ha szerelmes akar lenni, nem föltétlen szükséges, hogy a cipőit szűkre szabassa. Szerelmeben a tyukszembántalmak a legnagyobbak!

„Kisebbségi tanítónak a téboly szélén” üzenem: Sor-sjegye nem nyert, amin végtelenül csodálkozunk, mert akiről Jorga gondoskodik, az csak rendkívüli szerencsés ember lehet.

„Szkeptikusnak”: Hogy mi a célja az embernek a földön? Minden bizonnyal az, hogy pontosan lerőjja forgalmi adóját.

Kedves hallgatóim, többi levélre a legközelebb.

Hölgyeim és Uraim, „Mit üzen a rádó” közléseit befejezte, röpiá szünet után Jorga párisi utja alkalmából, diszhangpersenyt ad az ellenzéki politikuskokból alakult zenekar. A zenekarban Lupu dr. viszi a primet, Vajda a nagydobot üti és Maniu lesz a légköri zavar. A viszontlátásra!

— GYERGYÓALFALUBAN NINCS NYUGALOM. Csikszeredából jelentik: Megyeszer-te óriási feltűnést keltett, hogy a gyergyóalfalvi csendőrség őrizetbe vette az intermar-bizottság magyar tagjait, azzal az indokolással, hogy kommunista eszméket terjesztenek, sőt e célból Lőrincz István hadirokkant rendő-r lakásán titkos összejöveteleket is tartanak. A csendőrség később szabadlábra helyezte a letartóztatottakat, de gyanúsításuk eredetét illetőleg minden felvilágosítást megtagadott. A meghurcoltatás nagyon sérthette az előjárókat, mert Benedek Lajos elnök, Minier Gábor és Gál Mihály tagok tegnap benyújtották lemondásukat. Hiába, Gyergyóalfalu gyakran gondoskodik szenzációról!

— LETAROLJAK DICŐSŐSZENTMARTONT. Dicősszentmártonból jelentik: Dicősszentmárton kereskedői és iparosai ellen, — mint ismeretes, — több, mint 200 árverés és foglalás van folyamatban. Már napok óta szekerek gördülnek végig az utcákon, amelyeken lefoglalt holmik garmadáit tornyosulnak. A végzetlen helyzet következtében általános elkeseredés üli meg a várost. Az iparosok és kereskedők küldöttségileg kérik fel a közeljövőben Moldován prefektust, hogy az árverések felfüggesztése miatt a pénzügyi hatóságoknál interveniáljon, egyszersmind Teposu képviselő útján memorandumot nyújtanak át a pénz-

ügyminisztériumnak, hogy eszközöljön ki számukra adóelengedést, különben mindnyájan kénytelenek iparaikról lemondani.

★ „Két világ”. Egy élmény, egy fenséges regény a daliás huszártiszt és a zsidóleány szerelme, akiket azonban kettészakít a „Két világ” a két szülő akarata. Dupont a leghíresebb filmrendező remekművet alkotott. A Modern Mozgó mai újdonsága a legnagyobb érdeklődést érdemli meg.

— AZ ERDÉLYI KÖZJEGYZŐK A KIRALYNAL. Kolozsvárról jelentik: Ismeretes az igazságügyi miniszternek azon törekvése, hogy egy tollvonással és az egységesítés ürügye alatt, az Erdélyben még érvényben lévő törvényeket az okiráltságbeliakkal akarja helyettesíteni. Ennek következményeként megszűnne Erdélyben a kir. közjegyzői intézmény is, amely pedig igen jól bevált intézmény. Ezt természetesen nem nézik télenül a közjegyzők, akik tehát elhatározták, hogy érdekeik megvédése céljából memorandumot készítenek, azt eljuttatják az illetékes fórumokhoz, sőt személyesen adják át a királynak is. — E munkálatait elkészítéssel dr. Joan Cozma kolozsvári kir. közjegyző nyert megbízást, a ki egy nagy küldöttséget vezet folyó hó 14-én a királyhoz.

— LUPÉNYBEN EGY NAPON KÉT NYUGDIJAS DOBTA EL MAGÁTÓL AZ ÉLETET. Déváról jelentik: Az a mostoha bánásmód, a melyben nyugdíjasainknak részüik van, állam és betegsegélyző részéről, amint látjuk, nap-nap után halálba kerget egy-egy szerencsétlent. Előrehaladott koruk, megrokkant idegzetük miatt nem bírják a szenvedéseket s egy darabka kötéll és szeg segítségével pontot tesznek életükre. Így Lázár Ferenc 80 éves aggasztán örökösön panaszkolt, hogy nem tud szerény nyugdíjából kijönni, ugyszintén Kalamender J. bányász is, s a két öreg, — akár csak összebeestek volna, — egy napon akasztották fel magukat.

— VAMKÖTELESE-E A METEOR. Egy amerikai földbőrő, akinek egy meteorarab hullott a birtokára, kiállította ezt a ritkaságot és az odátuduló kiáncsiaktól borsos beléptidíjakat fizetett magának. Megirigylte ezt a föld tulajdonosa, aki elkövetelte bérletjéről a meteorarabot, azzal a megokollással, hogy mivel a föld az övé, az övé egyszersmind minden, ami rajta található. Nagy pörködés indult meg a bíróság előtt, de még mielőtt ez meghozta volna a döntését, belepatkozott a dologba a vámhivatal, amely a me-teort mint nyersvasat elkobozta, mert nem volt elvámolva.

— GYÖLESEZNEK A BANKBETÉTESEK. Kolozsvárról jelentik: Az Erdélyi és Bánati Bankbetétesek Szindikátusa folyó hó 13-én, vasárnap délelőtt 11 órára értekezletre hívta össze mindazon betéteseket, akik a kényszer-egyezség alatt álló Marmorosch-bank és az Erdélyi Takarékpénztár és Hitelbank pénztáreteknél betétek felett rendelkeznek. Az értekezlet a kolozsvári unitárius palota, (Calea Victoriei, volt Kossuth-utca) 1. emeleti 3. számú termében lesz megtartva és célja a betétesek érdekeinek megóvása és egyöntetű állásfoglalás.

— SZABADITS MEG URAM A GONOSZTÓL... Csikszeredából jelentik: Demes Elek csikszentimrei bíró olyan szakavatottan vezeti a község ügyeit, hogy a községi költségvetésben minden fedezet nélkül sikerült kétszáz-ezer lej hitel túllépést elérnie. Felettes hatósága ezt hivatalosan meg is állapította s egyben az összeg visszafizetésére kötelezte. Ötvenhétezer lej községi pénz elcsikkasztásáért az ügyészségnél folyik ellene eljárás, ám a bíró urat ez a jelentéktelen körülmény nem gátolta meg abban, hogy, mint intermar elnök, a község élén ne maradjon. Ilyen minőségben, a közbirtokosság rábízta 23.000 lej befizetését a pénzügyigazgatósághoz, amit Demes beszoiglatás előtt hat hónapig zymölesztetett saját javára. A csikszentimroni tüzvész alkalmával megtagadta a fecskendő kiadását, amely annak idején komája kuttakarításánál működött. A község lakói tegnap terjedelmes jelentésben ismertették a prefektussal Demes ur viselt dolgait, azzal a záradékkal, hogy szabadítsa meg őket ettől az embertől.

— Sorozatos betörések Temesváron. Tudósítónk jelenti: Temesváron ismét megkezdődtek a sorozatos betörések. Az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak az ABC hírlapiroda Szent-György téri üzlethelyiségébe, ahonnan 25.000 lej készpénzt vittek el. Betörők jártak Nicu Arzen törvényszéki bíró lakásán is, ahol annak ellenére, hogy munkájukban megzavarták őket, 60.000 lej értékű készpénzt és ékszert zsákmányoltak.

— BARÓ KRAFFT-EBING VILÁGHIRÓ KÖNYVE: „Psychopathia Sexualis” teljes szövegű magyar fordításban, jó kiállításban, ismét kapható. A hatalmas, lexikonalakú kötet rövid ideig még a szenzációsan olcsó le-szállított áron, 165 lejért rendelhető meg könyvosztályunkban. — Az összeg előzetes beküldése esetén portómentes szállítas.

— TIZ HELYEN TORT BE A BRASSÓI RABLÓBANDA. Említettük, hogy Oprea György, a brassói rendőrség bünyügyi osztályának főnöke, Sente István, Vána János és Lungu János detektivek segítségével fiatalkoru betörőbandát tartóztatott le. A hatalmas apparátussal folytatott nyomozás során kide-

Modern Mozgó BRASSÓ

Vasárnap d. e. 11-12 MATINÉ
»Mesék a benzinkutról«
(DIE DREI VON DER TANKSTELLE)
Lillian Harvey és Willy Fritsch
10-15 lejes helyekkel.

Jón! Zenes hangosfilm Jón!
»A piruló lányok«
JOAN CRAWFORD-al
Óriási sikerrel most játszik Budapest.
Csak felnőtteknek!

rült, hogy a banda tagjai tíz helyen törtek be, sőt álkuleskőtegeiket is lopás útján szerezték. Betörték Fűrész Malom-utcai mészárosmesterhez, a lópiaci Szilas cukrászdába, kétiben a csavargyárba, özv. Lihné Hossz-utcai lakására, a Lövész-utcai Kuschmann villába, Kaller bolgárszegi és Darkó Vas-utcai kereskedőkhöz, Fekete népbanki titkár póstaréti lakására, azonkívül egy ismeretlen mészárosokhoz s még egy magánvillába is. A lopott holmit a Spreng-hegy oldalán, egy elhagyott kőbányában rejtették el. A fiatalokru bűnözőknek orgazdája is volt, akit szintén letartóztattak. A nyomozás folyik.

— MŰTÉT A SZÉNTARNABAN. A charlestoni szénbányában Augstock John bányászra munkaközben ráomlott a tárnateje, és annyira elnyomta, hogy meg sem mozdulhatott. Bányásztársai a szerencsétlenül jártat majdnem egészen kiementették borzalmas helyzetéből, csak az egyik karja szorult be annyira, hogy a mentési munka folytatása a bányász életét veszélyeztette volna. Ebben a kétségbejött helyzetben dr. Davis bányorvos, műszereit az övére akasztva, leszállott a tárnába és minekutána maga is a szerencsétlenül járt mellé feküdt, ebben a helyzetben a bányász érzéstelenítése után lebogta a beszorult kart. Csak ezután szállíhatták a szerencsétlent kórházba.

— RIASZTÓ HIREK A NAGYKÖHÁVASI TURISTAHÁZRÓL. Brassóban tegnap futó-tűzként terjedt el az a hír, hogy a Brassói Turistaegyesület által a Nagykőhavas nagy költséggel épített gyönyörű és páratlan népszerűségi turistaház leégett. A hír, szerencsére, nem felel meg a valóságnak. Onnan eredt, hogy a Nagykőhavas egyik völgyében, a Garcsinban, egy szin meggyulladt, s a szél a szikrákat majdnem a menedékház területéig felröpítette.

— Brassó városi tisztviselői előre Rappák ezentul fizetésüket. A belügyminisztérium megengedte, hogy Brassó városi tisztviselői, amennyiben ez nem ütközne nehézségekbe, ne a hó 20-án, hanem a hó 1-én, előzetesen kapják a fizetésüket.

— ADOMÁNY. Reiner János bukaresi pincér részére 50 lejt küldött egy fogarasi gépirónó. Rendeltetési helyére juttatuk.

MENDE mindig a legmodernebbet és legjobbat hozza.

Fellevő szűrőkörrel és absolut egy gombszabályozással.

Antenna kapcsolás nélkül. Visszkapcsolás nélkül.

Korrektúra nélkül.

folytatják a Mende győzelmi felvonulását.

Még soha sem építettek Németországban technikai ily tökéletes és mérsékelt áru felvevőket. A selektivitás egy egészen újszerű kapcsolás alkalmazásával van összekötésben két körszűrővel, oly magasra fokozva, hogy egy egészen kis forgás elegendő ahhoz, hogy egyik állomást a másiktól elválasszon.

Hitelesített hullámskála. Hullámkörzet 200-2000 mtr. Átkapcsolás nélkül. Mágnesgerjesztő dinamikai hangosbeszédhez. Hangerősítés szabályozó — Hangszabályozó. Végtelesítmény 4 Wolt. SISTEM GONTER

MENDE 360 MENDE 250

Kapható: Roth Róbert

cégnél, Brassó, Strada Principele Carol 34.

Románai vezérképvisező: „Daimon”

Bukarest I. Calea Moșilor 75.

Szombaton, november 14 én PREMIER!

Richard Tauber utolsó filmje

»A NAGY ATTRAKCIÓ«

fut, mely filmmel lezárja a nagy művész filmszereplését. Ez a film óriási sikerrel futott a világ minden nagy városában. — Zenéjét a hírneves LEHÁR FERENC szerezte. — Többi szereplő: Marianne Winkelstern, Siegfried Arno.

MA UTOLJÁRA FUT CONRAD VEIDT-tel

„Az utolsó század” (13 hős)

az Astra (Apolló) Mozgóban

— Számos nő bajná a természetes „Ferenc József” keserűviz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású Ferenc József vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazták. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— 13 éves az osztrák köztársaság. Bécsből jelentik: Az osztrák köztársaság tizenhárom éves fennállása alkalmából, a szociáldemokraták felvonulást rendeztek, amely teljesen zavartalanul folyt le.

— Bomba robbant Nápolyban. Nápolyból jelentik: A fasiszta tartományi szövetség helyisége közelében levő bódét, amelyben a sportünnepekről hazatérő fasiszták vasuti jegyeit bélyegzik le, ismeretlen tettesek bombával felrobbantották. A bódé összedült, emberéletben nem esett kár.

— Felmentette a marosvásárhelyi tábla az okmányhamisítással vádolt jegyzőt. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Az udvarhelymegyei törvényszék pár hónappal ezelőtt ítélkezett Maros Albert udvarhelymegyei jegyző és annak fogalmazójáról, Lőrinc Zsuzsa felett, akik állítólag egy állampolgársági bizonyítványt adtak jogtalanul. Az udvarhelyi törvényszék első fórumon a jegyzőt hat hónapi fogságra és a fogalmazóját két napi fogságra ítélte. A vádlottak felebezés folytán ma kerültek a marosvásárhelyi tábla elé, ahol mindkét vádlottat felmentették, nem látván beigazoltnak bűnösségüket.

— AHOL MEG NEM ISMERIK A VILLAMOSÁRAMOIT. Mehmed török gazda a két év előtti éhínség idejében kénytelen volt mindenét otthagyni, a songulakai szénbányában munkát keresni. Családja azonban igen nagy volt és adósságai nagyon nyomaszták. Ekkor támadt az a öreges gondolat, hogy a villamos vezetékek pórrészhuzalait ellozza és eladogassa. Mint-hogy nem járt iskolát és nem volt ismerős a villamosáram veszélyeivel, minden további nélkül felfűszott egy villamosvezeték árbocára, ahol, amikor hozzányúlt a huzalhoz, halálos ütést ért. Másnap reggel a huzal-hálóban találták teljesen megsemmiesedett holttestét.

— Marosvásárhelyi hírek. Tudósítónk jelenti: A Szalmásky Gyula 36 év óta fennálló marosvásárhelyi fűszerész, a mely pár hónappal ezelőtt fizetésképtelenséget jelentett be és nem tudván azóta kényszerregezési feltételeinek eleget tenni, kénytelen volt csődöt kérni maga ellen. — Mezőbarátfalván Stupinean David háza kigyulladt és leégett összes melléképítményeivel együtt. A kár mintegy 50 ezer lejre tehető, amely biztosítás után még is térül. — Libánfalva marosmegyei községben borzalmas szerencsétlenség történt. Farkas Máriának kender volt felhalmazva szobájában, amely vi- gyázatlanság következtében tüzet fogott. A szerencsétlen asszony oltani próbálta a meggyulladt kendert és eközben a rajta levő ruhadarabok is lángot kaptak. Az asszony jajveszékelve rohant ki az utcára, ahol a járőrök csak későn tudtak segíteni rajta. Farkas Mária súlyos égési sebeket szenvedett. Beszállították a szász régi kórházba, azonban életbenmaradásához kevés remény van. — Mezőtúcs és Mezőszentmárton marosmegyei községek között kisebb szerencsétlenség történt. Egy vicinális vonat utolsó vagonja, amelyben kukorica volt, kiskillett. A pálya erősen megrongálódott, úgy, hogy a vonatok két óra késéssel érkeztek be Marosvásárhelyre. Emberéletben nem esett kár.

GUHRING

a boxvilágbajnokság egyik legesélyesebb favoritja. December közepén méri össze erejét Carnera olasz mesterrel.

— ELŐFIZETŐINK, ha akármilyen uton fizetést teljesítettek, kisérvék figyelemmel, hogy a címkén feltüntetett lejárt legkésőbb 8 napon belül megváltozzék. Ezzel jelzi kiadói hivatalunk azt, hogy a pénz rendben befolyt és helyesen lett felhasználva.

— IDŐJÁRAS. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet enyhe időt jósol, kissé erősebb éjjeli lehűléssel.

— Szakáll Istvánt még nem exhumálták, ellenben újra letartóztattak három embert. Csikszerebából jelentik: A csikszenttamási milliós kasszalopás ügye, a rejlényes körülmények között kimúlt Szakáll István halálával sem akar nyugvópontot kerülni. Az exhumálás, minden sürgetés ellenére sem zajlott le, sőt újabb letartóztatásokat foganatosítottak. Szakáll a vizsgálat során ugyanis úgy nyilatkozott, hogy a nála talált 48.500 lejt kölcsönképpen kapta. Erről annak idején nyilatkozatot is kérték a vádlott Antal Albert és Both Sándor nevű csikdánfalvi rokonaitól, akik írásbelileg igazolták, hogy Szakállnak 64.500 lejt adak kölcsön. A nyilatkozatot nem mutat- ták be a rendőrségen, hanem Márk Ágoston községi bírónál helyezték el. A lopás régi gyanúsítottjai Szakáll halála után rájöttek, hogy a bíró valami nyilatkozatot őriz, amiről Albert Lajos az egyik gyanúsított, másolatot kért és bemutatta a rendőrségen. Erre beidézték a nyilatkozat aláíróit, akik kijelentették, hogy Szakáll semmivel sem tarozik nekik. A kijelentés után a rendőrség letartóztatta Márk Ágoston csikszenttamási bíró, Balogh Ferenc albirót és Albert Ágostont, akik ellen az a gyanu merült fel, hogy hamis adatokkal akarják Szakáll ártatlanságát alátámasztani s így az sincs kizárva, hogy a tettét vele együtt hajtották végre. Az ügy tehát újabb stádiumba érkezett. A vizsgálat minden- esetre érdekes adatokat fog napvilágra hozni.

— SZENT A BÉKE A SZIGETI KISHITELBANKBAN. Máramaroszigetről jelentik: Ismeretes, hogy a máramaroszigeti Kishitelbank igazgatóságában surlódások voltak amitt, hogy elfogadják-e az amerikai Joint-tól felajánlott többmilliós kölcsönt. Most ezek az ellentétek elsimultak és a bank igazgatói és a Joint hívei között olyan értelmű megállapodás jött létre, amely szerint a Kishitelbank jelenlegi igazgatósága lemond és átadja helyét egy olyan vezetőségnek, amely a Jointtal ismét felveheti az összeköttetést.

— Kilencmilliós kényszerregezés Brassóban. A brassói „Astra-Mill” papír és levélboríték gyár, amely 1925-ben alakult, a mai napon kényszerregezési kérvényt adott be a törvényszékhez. — Aktivája 9 millió 988 ezer, passzívája 9 millió 895 ezer. Hatvan százalékos kvótát ajánl fel hitelezőinek.

— Véres kommunista tüntetés Lübeckben. Lübeckből jelentik: Kommunista munkanélküliek — a felvonulási

tilalom ellenére — heves tüntetést rendeztek, amelynek folyamán három rendőrt, akik szét akarták osztatni a tömeget, súlyosan megsebesítettek. Az egyik rendőr egy tüntetőt önvédelemből agyonlőtt.

— ARTATLANUL ÖT ÉVRE ÍTÉLTE A TÖRVÉNYSZÉK. Aradról jelentik: Még ez év nyarán történt, hogy az aradi törvényszék rablótámadás címén öt évre ítélte Schmidt Ádám nagyszentmiklósi lakost, aki állítólag kirabolt egy pankotai parasztgazdát. A temesvári tábla, mint felebbviteli fórum, ma tárgyalta az ügyet, és az aradi törvényszék ítéletét megsemmisítve, Schmidtet szabadlábra helyezte. A táblai ítélet megállapította, hogy a törvényszék nem helyezett elég súlyt azoknak a tanuknak a vallomására, akik Schmidt alibi-jét tudták igazolni.

— TÖRPÉK AZ ÓRIASOK KÖZT. A világháború előtti 24 állam helyett most 55 állam van Európában, ezek közt hét olyan, melynek százszázalékos lakossága Európa legkisebb fővárosa Angora, a hasonnevű köztársaság székhelye, amelynek alig ezer lakosa van. A világ legkisebb és egyben legmeredekebb vasúja a Tessin kantonbeli Piora-vasút, amelynek csak egyetlen személyszállító kocsija van, amely legjobb esetben tizenhat embert fogadhat magába. A világ legkisebb emberei az afrikai negrillók. A világ legkisebb írásművei: Schiller, Lied von der Glocke-ja egy normális levelezőlapra zsugorítva és a Miatyánk, amely egy szerelómunkás egy cseresznyegyára pésett.

— EGYSZERU KÖNYVVITELTAN magán- uton való elcsajátítására, számos mintával és egyéb hasznos tudnivalóval. Igen alkalmas iparosok és kiskereskedők részére. Ára 51 lej, postán pórtóval 56 lej. Legegyszerűbb a pénzt utalványon előre beküldeni, akár postabélyege- gekben. A Brassói Lapok Könyvosztálya.

— FÖLDI MIHALY: KADAR ANNA LELKE c. regénye iránt már megjelenése előtt mindenfelől páratlan volt az érdeklődés, ami nem csoda, mert hiszen ez a merőben új hangot megszólaltató, meglepő meséjű regény a Pen Club világdíjának egyhanguan megszavazott magyar jelöltje. A könyv ára 204 lej, vidékre pórtó 20 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

Színház * Művészet

Heti műsor:

PÉNTEK: Ferike, mint vendég. Göth Sándor és Bus Fekete László vígjátéka.

SZOMBAT: Délután 3 órakor: Lehullott a reggő nyárfa, operett, 10, 20 és 30 lejes hely- árakkal.

Este fél 9 órakor: Huszárfogás. Operett új- donság.

Este 11 órakor a Redoutban: Csodabár, (Wunderbar). A szezon legnagyobb slágere. A darab keretében a leghíresebb külföldi artis- ták lépnek fel.

VASARNAP: Délután 3 órakor: Harapós férj. (Emőd— Komjáthy nagysikerű operett- je. Olcsó helyárakkal.)

Délután 6 órakor: Feketeszaru cseresznye. (Az idényben utóljára. Olcsó helyárakkal.) Este 9 órakor: Huszárfogás.

HUSZÁRFOGÁS

SZOMBATON ÉS VASARNAP ESTE!

Szombaton este fél kilenckor és vasárnap este kilenc órakor a Huszárfogás című ragyo- gó, magyaros operettet játssza a színház kitü- nő operettegyüttese. Aki az idei szezon leg- szebb operettjét látni akarja, nézze meg a Huszárfogást! Mindkét előadás a Gewerbe- vereiben.

CSODABAR SZOMBATON ESTE 11-KOR A REDOUTBAN

A „Csodabár”, amely egy évig egyfolytá- ban ment Bécsben és Budapesten, kerül be- mutatásra este 11 órakor a Redoutban. Világ- városi operettsláger, ragyogó kiállítás, tán- cok, attrakciók, pergő zeneütemek! A színház igazgatósága erre a célra a Redout gyönyörű színházhelyiségét bérelte ki. Az óriási érdeklődésre való tekintettel tanácsos a jegyeket elővételben megvásárolni. — (Brassói Lapok könyvosztálya.)

Sport

Veszélyben a footballprofesszionizmus

Brassó, november 13.

A legnépszerűbb sportág, a labdarúgás ismerői előtt, mint bizonyosság áll, hogy a középeurópai államok futballsportját az utóbbi években az lendítette fel, hogy az államtör rendszer helyébe bevezették a professzionizmust. A szerződöttetett és fizetett játékosok rendszere lehetővé tet- te, hogy a játékosok kvalitásait a rend- szeresített és kötelező treningek által legjobban kihozzák.

Az amatőr és professzionizmus rend- szer ugynevezett „szétválasztásának” jó- tékony hatásai rövidesen mutatkoznak Ausztriában, Csehszlovákiában és Ma- gyarországon is. Az emített országokban a labdarúgás az addig soha nem ismert nivóra szökkenett fel és egyenlő ellenfelei lettek a futball őshazájának, Angliá- nak is.

A professzionizmus, mint kenyérszerző lehetőség, a futballban is lehetővé vált és természetesenül felkeltette az állami szervek figyelmét is maga iránt.

Olyan hatalmas adókat vetettek ki a labdarúgó mérkőzésekre, melyek a professzionista labdarúgás létezését a legnagyobb veszéllyel fenyegetik.

Vésztjósó hírek érkeznek Prágától, Bécsen át Budapestig, melyek arról szólnak, hogy a professzionista labdarúgás nem bírja el a súlyos megterheléseket és választást előtt áll, hogy vagy az anyagi csődöt, vagy pedig a likvidálást mondja ki.

Kétségtelen, hogy a középeurópai hi- vatásos labdarúgás válságának oka nem a labdarúgás népszerűségének csökkené- sére, hanem a mindinkább súlyosodó ál- talános gazdasági válságra vezethető vissza.

Érdekes, hogy például Romániában ép- pen ezért nem tudott övökeret venni a hivatásos futball.

Vissza az amatőr rendszerhez! Mind- inkább előtérbe került jelmondattá kezd válni és nem érne megiepetésként, ha a súlyos anyagi gondokkal küzdő egyesü- letek ezt a megoldást választanák a lik- vidálás helyett.

♣ BUDAPESTI LIGABAJNOKI MÉRKŐ- ZÉS. Budapestről táviratozzák: A III. kerü- let 2:1 arányban legyőzte a Budai „11” együt- tesét, elsőosztályú ligabajnoki mérkőzés ke- retében. Félidőben még a Budai „11” vezetett 1:0 arányban.

♣ A VIENNA MEGNYERTE A KÖZÉPEU- RÓPAI KUPÁT. Bécsből jelentik: Tegnap délután folyt le a középeurópai kupa döntő mérkőzése az osztrák fővárosban. Mint ismeretes, a döntőbe két osztrák csapat, a Vienna és a WAC került. A döntő első fordulóját vasárnap játszotta le a két együttes Zürich- ben, mely alkalommal a szerencsésebb Vien- na 3:2 arányban győzött. A döntő gól öngól- ból esett. A tegnapi meccset nagy érdeklődés előzte meg. A Vienna ismét győzött, ezúttal 2:1 (2:0) gólaránnyal és győzelmével a folyó évben a középeurópai-kupa nyertese lett.

A KIADÓ SZOBA

— Előre megmondom, uram, hogy női lá- togatókat nem tűrök.
— De férfilátogatókat igen?
— Hogyne.
— Helyes. Akkor majd a menyasszonyom veszi ki a szobát.

(Everybody's Weekly.)

REKORD RUHAÁRUHÁZ

BRASSÓ. KAPU-UTCA 1 SZ

Ajánlja kitűnő minőségű készruhát, kabátait, gyermek-öltönyeit a legolcsóbb árakon

Elegáns szabású férfi-öltöny	600	Leitől
Férfi rövid téli kabát, vatta béléssel	450	"
Férfi téli kabát fekete, bársonygallérral	950	"
Finom gyermek-öltöny, 3-10 évesig	250	"

Rendelt öltönyök és borkabátok mérték után 24 óra alatt készülnek
Argus reklám

Telefon 145

Redoute Mozgó

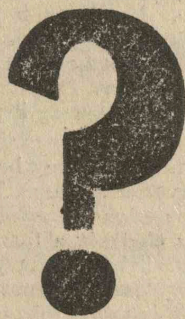
BRASSÓ

Ma pénteken és a következő napokon a táblás ház előtt és kacagó orkán hullámai között bemutatott

„Sztrájkol a gólya”

című 1931 évad filmslágere, melynek mulatságos szituációk és szenzációs fordulatokkal felépített témája sűrűn ragadtatta tapsra a jóízűen kacagó nézőteret.

A főszerepet **SIEGFRIED ARNO** játssza, ki életének legjobb színészi tudásával briliroz, partnerei: **URSULA GRAB-LEI, FRITZ SCHULZ, HANS JUNKERMANN.**

Hol szerzi be a takarékos háziasszony háztartási és konyhaszereit?

Wilhelm Oberth Rt.

vaskereskedésében,
Brassó, Kapu-utca 55.
(Szemben a Korona-szállóval)

"LERESCHE"

FABRICATION FRANÇAISE

QUALITÉ GARANTIE

borotvapenge

a legfokéletebb, az a penge, amely Franciaországban a közkeletűségnek örvend. Kiváló minőségű, meggyőző, hetik, ha díjtalan próbát kér a romániai vezérképviselőtől.

NARCISSE H. BALTHAZAR

București, 1. Str. Selari 7.

A brassói magyarság sérelmei

Brassó, november 13.

Az Országos Magyarpárt intézőbizottsága a következőket állapítja meg:

1. Brassó törvényhatósági város választott községi tanácsa 1931. május hó 30-án egyszerű távirattal, minden előzetes vizsgálat és a tanács törvényszerű meghallgatása nélkül történt feloszlata az akkor érvényben volt közigazgatási törvény 351., 352. és 353-ik paragrafusainak súlyos megsértésével és kétségtelenül a folyamatban lévő választási kampány érdekében történt. Ez a feloszlata megfosztotta Brassó magyarságát attól, hogy alkotmányos formák között megválasztott és bizalmát bíró férfiak képviseljék a város igazgatásában. Ez az intézkedés tehát Brassó magyarságának súlyos sérelmét jelenti.

2. A törvényellenes feloszlata alkalmával kinevezett interimár bizottságba csupán egyetlen magyar tag került, annak ellenére, hogy a magyarság képezi Brassó város lakóinak relatív többségét. És ez az egyetlen tag is, a brassói magyarság egyetemének képviselőire szabályszerű választói gyűlésen hozott egyhangú határozattal felhatalmazást nyert vezetőség megkérdése és véleményének figyelembe vétele nélkül nevezetett ki, minek következtében a kinevezett köztisztviseltekben álló férfiak kinevezést nem fogadta el. Ilyen körülmények között erre a tisztségre egyetlen jóírású magyar ember sem vállalkozott. A többszörös visszautasítás után jelent meg az interimár bizottság elnöke Szele Béla dr. elnökünkkel, azzal a kívánsággal, hogy ő ajánljon valakit az interimár bizottsági tagságra. Elnökünk pártunk vezetősége által elfoglalt álláspontja való utalással a kéresem nem tehetett eleget és pedig annyival kevésbé, mert feltett kérdésére az interimár bizottság elnöke kijelentette, hogy bár száz testvéreink közül 3 tag is van a bizottságban, a megyei prefektus csak egyetlen magyarnak ad helyet.

Pártunk vezetősége elnöki tanácsban leszögezte azt az álláspontját, hogy a fentiekben megállapított tények elvi és erkölcsi szempontból lehetetlennek teszik a magyarságra nézve, hogy ilyen körülmények között az interimár bizottságban, a Magyarpárt kötelekbe tartozó magyar ember helyet foglalhasson.

Ezek a tények újabb súlyos sérelmét képezik a megszervezett és a Magyarpártba tömörült magyarságnak.

3. A párt vezetősége a választott tanács törvényellenes feloszlata és a választások rendjén a kormány részéről a magyar kisebbséggel szemben tanúsított magatartás következtében nem kereshette a tárgyalások lehetőségét, mert ezt megtiltotta a politikai erkölcs.

4. Mikor a közigazgatási törvényt módosító új törvényt megszavazta az új parlament és ennek következtében az erkölcsi lehetősége meg lett volna annak, hogy a magyarság hivatalos képviselője is helyet foglalhasson az interimár bizottságban, akkor a magyarság vezetőségének és számarányának újabb brüszk mellőzése, az interimár bizottságba Balás Ernő ur személyében egy olyan ember nevezetett ki, aki nem tagja a magyarság szervezetének és nem jogosított a brassói magyarság képviselőjére. Ezzel újabb sérelmet érte Brassó magyarságát, mely ezek szerint most is képviselő nélkül maradt a város ideiglenes vezetőségében, mert Balás Ernő ur nem tekinthető a brassói magyarság képviselőjének.

E tények megállapítása és előre hocsátása után az Országos Magyarpárt Brassói Tagozatának 200-as intézőbizottsága helyeslőleg vette tudomásul, hogy az elnökség a törvénysértéssel feloszlattott tanács helyébe, a magyarság számarányának és vezetőségének provokatív mellőzésével kinevezett interimár-bizottságban való részvétel kérdésében annak idején arra az álláspontra helyezkedett, hogy erkölcsi okokból a brassói magyarság szervezetének egyetlen tagja sem vállalhat tagságot.

Helyeslőleg veszi tudomásul, hogy mikor az interimár bizottság újja szervezetet és a

magyarságot újból kihívó módon mellőzték Balás Ernő ur, a magyarság szervezetén kívül álló egyén, nevezetett ki, hirtelileg közbe tette nyilatkozatban: ajkőztatta a nyilvánosságot afelől, hogy Balás Ernő ur nem a magyarság képviselője és így a magyarságnak ezuttal sincs képviselője a város ideiglenes vezetőségében.

Az intézőbizottság az elnökségnek és a tagozat elnökének, Szele Béla dr. urnak ezeken a kérdéseken tett lépésével, mindenben azonosítja magát, tett intézkedéseiket jóváhagyja, megerősíti, köszönetét és bizalmát nyilvánítja velük szemben, hogy a brassói magyarságot ért többszörös sérelemmel szemben erőiesen, a politikai erkölcs és a brassói magyarság jól felfogott érdekei követelményeinek mindenben megfelelően jártak el. Felkéri a vezetőséget, hogy az elfoglalt álláspontja mellett, mely az egész brassói magyarság álláspontja, rendíthetetlenül tartson ki és keresse meg annak lehetőségét, hogy a magyarságot ért súlyos sérelmek, a magyarság számarányának és tekintélyének megfelelően orvosoltassanak.

Mindezek után és alapján, a Brassói Magyarpárt 200-as intézőbizottsága Balás Ernő mérnök urnak a Brassói Magyarpárt működésére vonatkozó kritikáit, minthogy azok nem a valóságnak megfelelő tényeken alapszanak, visszautasítja.

AZ ORSZÁGOS MAGYARPÁRT
Brassói Tagozata elnöksége és
200-as intéző-bizottsága.

Rádió műsor

VASARNAP, NOVEMBER 15.

BUKAREST. 11.45: Templomi ének. 12: Zenekari hgv. 15: Gramofon. 15.30: Hírek, időjelzés. 15.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: A hgv. folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Zenekari hgv. 21.45: Szakszofónsóló. 22.15: Zenekari hgv. — BUDAPEST. 10: Hírek, kozmetika. 11: Istentisztelet az egyetemi templomból. 12.15: Evangélikus istentisztelet. Utána: Az operaház tagjaiból alakult zenekar hgv. Szünetben: Papp Jenő heti rádiókrónikája. 15: Részletek Wagner R. operáiból, gramofonon. 16: Mezőgazdasági előadás. 16.45: Rádiószabadegyetem. 17.50: Zenekari hgv., operett-részletek. 19: Bodán Margit magyar nótáestje, Magyar Imre cigányzenekarának közreműködésével. 20.10: Humoros csévegés. 20.50: Részletek Gluck: „Orfeusz” c. operájából. Közreműködnek: Bazilides Mária, Tihanyi Vilma, Halász Gitta és az operaház kórusai, az opera zenekarával. 22.30: A Fejes-szalónzenekar és Horváth Gyula cigányzenekarának hgv., Kalmár Pál közreműködésével. Szünetben, kb. 23.45-kor: Horváth Lóránt angolnyelvű előadása. — BÉCS. 41: Karének. 12.05: A bécsi szimfonikusok déli hgv., Mozart Manuel della Falla és Arnold Schönberger műveiből. 14.05—15: Citera-hgv. 16.30: Holzer-zenekar. 18.50: Kamarazene. 19: Bécsi dalok a Barokk-korból. 19.30: Amerika kis számokban. 20.40: Részletek klasszikus operettekéből. 22: Alfred Hoehn zongoraművész hgv., a bécsi szimfonikusok zenekarának kíséretével. 23.20: Esti hírek. 23.40: Tánemu-zsika.

HÉTFŐ, NOVEMBER 16.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 15.50: Gramofon. 18: Zenekari hgv. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: A hgv. folytatása. 20.15: Kamarazene. Beethoven VI. vonós-negyese. Utána: Ének-hgv. Majd: Kamarazene. Dima: Két román dala és Beethoven I. vonós-negyese. — BUDAPEST. 10.15: Hgv. Szatmáry Margit (ének), Sándor János (hegedű) és Kaufer József (tárogató) közreműködésével. 13: Déli harangszó. 15.05: A rádió házikvartette. 17: Asszonyok órája. 18: Novellák. 18.25: Berend-szalónzenekar. 19.30: Német nyelvtanítás. 20: Bura Sándor cigányzenekara. 21.15: Felolvasás. 21.45: Az operaház tagjaiból alakult zenekar hgv., Kennedy Daisy hegedűművész közreműködésével. 1. Kern-tler: Szvit, régi stílus. 2. Bruch: G-moll hegedűverseny. 3. Borodin: Es-dur szimfónia. 23.35: Magyar Imre cigányzenekara. — BÉCS. 12.30: Silving-vonós-negyese déli hgv. 15.40: Guilhermina Suggia operaeükesnő áriái gramofonon. 14.10—15: Gramofon. 17.45: Dr. Margarete Huppert előadása a sport hatásáról az egyes szervekre. 18: Alamor-Nemes Aurél zenekara. 20.30: Bäch: H-moll miséjének előadása a Staatsoper és a bécsi filharmonikusok közreműködésével. 23: Esti hírek. 23.15: Tánemu-zsika.

KEDD, NOVEMBER 17.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 15.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: A hgv. folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Hárfahgv. 21.45: Román zene. — BUDAPEST. 10.15: Mándits-szalónzenekar. 13: Déli harangszó. 13.05: Gramofon. 16.30: Mesedélután. 18: Felolvasás. 18.50: Kelen Lajos magyar dalokat énekel Sovánka Nándor cigányzenekarának kíséretével. 19.30: Francia nyelvtanítás. 20: Előadás. 20.30: Szalónzenekari hgv. 21.50: Tarka est, Mocsányi és Lakos zenehumoristák közreműködésével. 22.45: A magyar vonóshármas kamarazene hgv. 23.20: Pontos időjelzés, hírek. 23.30: Radics Józsa cigányzenekara. — BÉCS. 12.30:

Geiger-zenekar déli hgv. 15.40: Fléta-hanglemezek. 14.10—15: Gramofon. 16.20: Gyermek-mese, zongorakísérettel. 18: Sinay János klavikord hangversenye. 18.35: Hires tánczenekarok slágerei gramofonon. 19.40: Dr. Karl Bühler egyet. tanár előadása az emberi hang és a jellem összefüggéseiről. 20.05: Káthe Hye zenés tornaórája. 20.35: Bécsi muzsika. Hgv. a Holzer-zenekar és Franz Hoffmann (ének) közreműködésével. 22.05: Dr. Erland Nordenskjöld göteborgi egyetemi tanár előadása a cuna-indiánusokról. 22.35: Mikrofónriport. 23.05: Esti hírek. 23.20: Európai adóállomások műsora.

SZERDA, NOVEMBER 18.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 15.50: Gramofon. 18: Katonazene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: A hgv. folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Román est. 1. Alessandrescu: Acteon. 2. Dima: Nagy István anyja (oratórium). 3. Vidu: Román dalok. — BUDAPEST. 10.15: A 2. honv. gy. ezr. zenekara. 13: Déli harangszó. 13.05: Cigányzene. 16.30: Morse-tanfolyam. 17: Novellák. 18: A cserkészszövetség előadása. 18.45: Hgv. Hermann Lula (zongora), Korch E. és Bárdos Alice (ének) közreműködésével. 20: Olasz nyelvtanítás. 20.35: Vigjáték-előadás a studióból. 22.35: Kentner Lajos zongoraművész és Kálmán Oszkár operaeükes hgv. 23.15: Bura Károly cigányzenekara. — BÉCS. 12.30: Brunner-zenekar déli hgv. 13.40: Artur Rubinstein zongoraművész gramofonon. 14.10—15: Román zene gramofonon. 18: Wolfsthal-zenekar. 21.25: A bécsi szimfonikusok hgv., Berlioz, Sauer és Goldmark műveiből. 22.20: Szimfonióadás. 23: Esti hírek. 23.15: Werba-zenekar.

Csütörtök, november 19.

Bukarest. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 15.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: A hgv. folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Gordonka és zongora-hgv. 21.45: Zongoraszóló. 22.15: Hegedű-hgv. — Budapest. 10.15: Weidinger-szalónzenekar. 13: Déli harangszó. 15.05: Hgv. Simenszky Valéria (zongora) és Bartók F. (ének) közreműködésével. 17: Gyermekóra. 18: Mezőgazdasági előadás. 18.35: Cigányzene. 19.40: Angol nyelvtanítás. 20.10: Koudela Géza előadása. 20.20: A fővárosi zenekar ünnepi hangversenye Szent Erzsébet halálának 700-ik évfordulóján. Bevezető beszédet mond Serédy Jusztinián esztergomi hercegprímás. 22: Pontos időjelzés, hírek. Utána: cigányzene. — Bécs. 12.30: Cerdá-vonós-negyese. 15.40: Lucrezia Bori hanglemezek. 14.10—15: Gramofon. 16.30: Gyermekmese. 18: Römisch-zenekar déli-utáni hgv. 20.35: Liszt Ferenc „Szent Erzsébet” c. oratóriuma. 23: Esti hírek. 23.15: Hangosfilm-slágerek.

Péntek november 20.

Bukarest. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 15.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: A hgv. folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Zenekari hgv. 1. Offenbach: Szép Heléna. 2. Moszkovszky: Spanyol táncok. 3. Ketelbey: Szász porcellánfigurák. 4. Kálmán: Fortisszimó. 5. Lindemann: Orosz táncok. 6. Kálmán: Operettegyveleg. 21.45: Ének-hgv. Budapest. 10.15: Gramofon. 13: Déli harangszó. 15.05: A budapesti koncertszalónzenekar hgv. 17: Novellák. 18: Felolvasás. 18.30: Az I. honv. gy. ezr. zenekara. 19.45: Gyorsirótanfolyam. 20.20: Egyfelvonásos vigjáték. 21.40: Kerpely Jenő gondorkaművész és Martin Anna hangversenye a Zeneművészeti Főiskolából. 23.15: Pontos időjelzés, hírek. 23.30: Az operaház tagjaiból alakult zenekar hgv. Bécs. 12.30: Buchbinder-zenekar. 15.40: Jascha Heifetz hanglemezek. 14.10—15: Parasztmuzsika gramofonon. 16.25: Gyermekóra. 16.50: Ifjúsági óra. 17.50: Lapzártá után. 18: Laelia Finneberg, Artur Preusz (ének), Deisy Kennedy (hegedű) és Vargha Gyula (zongora) hgv. 20.40: Bajor est. 21.35: A népopera zenekarának hgv. 23.05: Esti hírek. 23.20: Dol Dauber zenekara.

SZOMBAT, NOVEMBER 21.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 15.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.10: A hgv. folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. 20.30: Operaelőadás. — BUDAPEST. 10.15: A rádió házikvartette. 15: Déli harangszó. 15.05: A városi színház kamarakórusának férfikvartette. 17: Mesedélután. 18: A Kisfaludy Társaság felolvasó délutánja. 19: Szergej Szmironoff balalajka zenekara. 20: Rádióamatörpósta. 20.45: Előadás Indiáról, gramofonpéldákkal. 21.30: A székesfővárosi zenekar hgv. 23.15: Időjelzés, hírek. Majd: Gramofon. — BÉCS. 12.30: Macho-zenekar déli hgv. 14.15—15: Friedrich Schorr hanglemezek. 16.20: Haváji zene gramofonon. 18: Ganglberger-zenekar. 20.45: A bécsi szimfonikusok Bruckner-hgv. 21.40: Lehár: „Cárevics” c. operettje. 24.05: Gaudriot-jazz, Dario Medina közreműködésével.

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-téle

ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fentl. eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

1971

Szerkesztői üzenetek

S. Ius. Csáktornya Jugoszláviához tartozik. Legjobb volna, ha a bukaresti szerb konzulátushoz fordulna, (Strada Bolinteanu 15). De írhat közvetlenül is a városi hatóságnak Csáktornyára. Mi iratok beszerzésére nem vállalkozunk.

Veni, vidi, vici. Elég frissen versel, de ez nem elég a költészethez.

Felekezeti tanító. Bizony szomorú, hogy önök sem kapják pontosan azt a kis fizetést sem, amire annyira rászolgáltak. Alkalmilag szótárat szűk a dolgot, de jobb szeretnénk, ha a saját benső és fájdalmas és — mi tagadás benne, — szegényes bajainkkal nem kellené a nyilvánosság elé menni. Tessék kollektív módon kérni a felettes hatóságot, járandóságait pontos fizetésére.

D. I. Válaszoltunk; eddig bizonyára meg is kapta levelünket.

021.335. sz. előfizető. Miután az állampolgárság ügye szoros kapcsolatban az egyén illetőségével, katonai és más jellegű életviszonyaival, az eljárás is más és más. A lényeg azonban az, hogy az állampolgársági listába fel legyen véve. Bővebb információt egyébként a vármegyei prefektúrán vagy a városi illetékesi és katonai ügyosztályban adnak.

I. I. Olyan természeti ügy, mely csak ügyvéd segítségével intézhető el, aki ott helyben az összes adatokat és körülményeket számba veheti.

Kovács. A bérviszonyokba és felmondásba nem szólhatunk bele, az, — amennyiben differenciák vannak, — az illetékes munkügyi hatósághoz, vagy a bírósághoz tartozik. Arra is meg van a törvényes útjuk és módjuk, hogy a kantin esetleges visszaélései ellen (egy liter petróleum, ami 80 deka, 10 lej, egy liter bab 6 lej, stb.), panaszt tegyenek.

Sz. D. Amennyiben úgy látja, hogy az ügyvéd visszaélt az ön bizalmával és önt jogtalanul megkárosította, forduljon más ügyvédhez tanácsért. Mi innen egyoldalúan nem ítélhetjük meg az ügyet, bár az ön közlése szerint csunya dolog történt. Esetleg tegyen panaszt az ügyvédi kamaránál.

F. D. A lipótvárosi bazilika-sorsjegyek semmi értéke.

M. M., Morent. Nem szolgált ott és nem ismeri azt a főtisztet. De ha ön írni akar, közelebbi cím nélkül is írhat neki; a levelet megkapja a tábornok.

Iskolák Egyesületek

* A BRASSÓI MAGYAR EVANG. JÓTEKONY EGYESÜLET folyó hó 15-én, vasárnap délután 6 órai kezdettel, a magyar evang. templomban, vallásos estélyt rendez a következő műsorral: 1. Közének. 2. Ima. 3. Énekel: Biberichné urasszony, orgonakísérettel. 4. Előadást tart: Dániel Viktorné urasszony. 5. Énekel: Adorján Dezső. 6. Szaval: Sipos András lelkész. 7. Karének: Előadja a református ifjúsági kar. 8. Közének. Rendezők: Aronsohn Arnoldné, Fazakas Zsigmondné, úrv. Grósz Frigyesné és Richlovich Antalné. (e)

* AZ UNITÁRIUS NŐSZÖVETSÉG folyó hó 15-én, vasárnap este 7 órakor műsoros szeretet-vengetéget tart a magyar evang. iskola helyiségében, Dávid Ferencnek, az unitárius reformátornak halála évfordulóján, melyre az érdeklődőket szeretettel várja. (e)

* SZEGÉNYEK FELRUHÁZASA. A brassói izr. Nőegylet elnöksége felkéri az egyet m. t. tagjait és nemes szívű barátait, hogy a szegények, özvegyek és árvák téli felruházására jótékony adományaikat Deutsch Arminé elnöknőhöz, Arvaház-utca 35., eljuttatni sziveskedjenek. (be)

Próbálja ki az új

DE LUXE

hosszan lyukasztott pengét

ANGOL GYÁRTMÁNY

GILLETTE borotvakészülékekhez használható

CITY PENSIO

WIEN

I. Kärntnerstr. 1. Bejárat Singerstr. 2.
Kitűnő magyar konyha.
Hideg-meleg főzővíz, szoba reggelivel is.
Mérsékelt árak.

Közgazdaság

Sorozatos fizetési kép- telenségek várhatóak a máramarosszigeti piacon

Máramarossziget, november 13.

A máramarosszigeti piacon, ahol a helyzet talán már reménytelenebb és ki-
látástalanabb, mint az ország többi vá-
rosaiban, tegnap két nagy cég, a Schnitz-
ler és Feurweker-féle szövettergyár, to-
vábbá Fischmann Nándor divatárú ke-
reskedése kért kényszerregezését. Mind
a két cég másfélmillió lej passzívával
és ugyanannyi aktívával jelentett fize-
tetésképtelenséget a két év alatti visszafi-
zetéssel 60 százalékos kvótát ajánlott fel
a hitelezőknek. A máramarosszigeti pia-
con sorozatos fizetési képtelenségek vár-
hatóak.

Marosmegye gazdasági gyász- krónikája

Marosvásárhely, november 13.

Már sablon újra és újra azt írni, hogy
így tovább nem megy. Hogy meghal az ipar
és kereskedelem és hogy legközelebb
mindenki megírhatja saját gyászjelen-
tését.

All ez különösen Marosmegyére és an-
nak székhelyére, Marosvásárhelyre, ahol
hetek óta minden megállott. Ime pár adat
ennek bizonyosságául:

Az Ofa faüzem, amelynek székhelye,
mint ismeretes, pár hónap óta Toplicára
költözött át, igen szomorú lépésekre ha-
tározta el magát. Tekintettel a faüzlet
teljes stagnálására, amelyet különösen ez
a faüzem érez, november 13-tól teljesen
leállítja faüzemét. De az üzemredukciót
kiterjeszti várközi tűz-mére is, ahol öt
fűrészből száz munkást foglalkoztatott.
A munkások felét már november 1-én
végleg szabadságra küldte a faüzem, míg a
munkások fele november 15-ikén lesz
végleg elbocsátva. A famunkásokat ez az
újabb csapás, a közeledő tél előtt a leg-
borzasztóbb nyomor karjaiba kergeti.

Bermann Leo toplicai nagykereskedő,
aki a kereskedelem többféle ágával fog-
lalkozott és ezen a vidéken igen jó hir-
névnek örvendett, a gazdasági viszonyok
kényszerítő hatása alatt bejelentette a
kényszerregezését.

Salomon Testvérek marosvásárhelyi cég
viszont Fortsprecher Davis szovátai is-
mert kereskedő ellen kért csődöt.

A marosvásárhelyi Márton-napi ismert
országos vásár, amely régebben igen jól
sikertült, borzalmas fiaszkóval végződött.
A mezőgazdasági cikkek még a legmini-
malisabb áron is alig keltek el és az
exportőrök alig 600-700 tehenet vásá-
roltak össze, amelyeknek ára 3 ezer lej-
től 8000 lejig terjedt.

Vegyen református kórház sorsjegyet!

HUZÁS NOVEMBER 30.

Főnyeremény

1.000.000 Lej

Könnyen gazdag lehet és jótékony-
ságot is gyakorol, ha reformá-
tus kórház sorsjegyet vásárol.
Kapható üzletekben és tőzsdéken

Főbizományos:

Tutsek Jenő

BRASSÓ, Welsz Mihály utca 30.

Központi sorsjegytroda CLUJ-
KOLOZSVÁR, Str. Brătianu 51.

Egy megváltó terv...

60 milliárdos új bankjegykibocsátást javasol a bukaresti kamara,

amelynek fedezetére népszövetségi kölcsönt kellene felvenni

Csak a pénz szaporítása mentheti meg Romániát, mondja Bazilescu
egyetemi tanár, a terv elgondolója

A gyáripár az adófronton harcol könnyítésért

Bukarest, november 13.

Az utóbbi időben egyre gyakrabban,
szinte napról-napra hangzanak el szó-
ban és jelennek meg írásban javaslatok, a
melyek az országot ki akarják vezetni
a jelenlegi kétségbeesett helyzetből.
Ezeknek a javaslatoknak legtöbbször —
papírkosár a sorsuk, bár tagadhatatlan,
hogy a sok naiv, vagy kevésbé alkal-
mas mentőötlet között itt-ott akad jó is,
de hát melyik kormányfőnek van ide-
je ahhoz, hogy figyelemmel kíséresse az
ötletek rengetegét.

A bukaresti kereskedelmi és iparkama-
ra tegnap esti igazgatósági ülésén egy
olyan újabb javaslat hangzott el, amely
mellett minden esetre meg kell állni,
mert amennyire koncepciózus, annyira
kivihetőnek is látszik.

A kamara ülésén N. Bazilescu egyete-
mi tanár kifejtette, hogy

hiába minden kísérlet és akarás, mert
a jelenlegi válságból a mai pénzügyi
korlátok között nincsen kivezető út
Románia számára.

A Nemzeti Bank teljességgel képtelen a
pénzügyi igényeknek eleget tenni, mert
a mai husz és egyenéhány milliárdos
emisszió mellett nem lehet megfelelően
táplálni pénzzel a gazdasági életet.

Adókönyvités : Adókönyvités !

Itt említjük meg különben, hogy a gyáripár helyzetének könnyítése
érdekeiben újabb adóemlékiratot készíteti

Itt említjük meg különben, hogy a
gyáripár, helyzetének könnyítése érde-
kében újabb adóemlékiratot készített.
Tudvalevő, hogy a kormány a szakmi-
niszteriumok kiküldöttéből, a vasut, a
kereskedelem és az ipar reprezentánsai-
ból bizottságot delegált az ipar helyzeté-
nek tanulmányozására és konkrét javas-
latok megtételére az ipari válság meg-
szüntetésére. A főbizottság különböző
szakmai albizottságokat küldött ki az
egy-egy problémák megvitatására és a ja-
vaslatok megtételére. A gyáripárosok
szövetsége már eddig is több emlékiratot
terjesztett az albizottságok elé. Az
egyik memorandum azokkal az állami
terhekkel foglalkozik, amelyek adók for-
májában nyomorítják az ipart. Ez a me-
morandum kimutatja, hogy

a jelenlegi adókat és állami terheket az
ipar képtelen továbbra is elviselni
és ezért a következőket javasolja:

1. Január 1-ével szüntesse meg a kor-
mány az 1929-ben életbeléptetett 10 szá-
zalékos rendkívüli adóemlést, másszó-
val a jelenleg érvényben lévő elemen-
tis adókat szállítsa le 10 százalékkal az
1929-es év nivójára.

2. Szüntessék meg azokat a pótagókat,
amelyek egyedül az ipart és a kereske-
delmet terhelik.

3. A községi pótagókat 1923 óta állan-
dóan emelték, éppen ezért revízió alá
kell venni ezeket és kellő mértékre le-
szállítani.

4. A tisztán pénzügyi mérleg helyébe
kereskedelmi mérleg vettessék figyelem-
be az adók kivételénél.

5. Az adókövetőbizottságok kiegészi-
tendők a kereskedelmi kamarák köny-
velői által.

6. Az adók késedelmi kamatát le kell
szállítani.

7. Az elmaradt adófizetések javára
irandók azok az összegek, amelyeket az
adóalanyok egyes adónemekenél tulfizet-
tek.

A külföldi valutában folyósított köl-
csónok után fizetendő kamatra kivett
adót el kell törölni, úgy a jövőre, mint a
multira nézve a bankoknál érvényben
lévő módozatok szerint.

A professzor az alábbiakat javasolja a
kormányának:

A Nemzeti Bank a jelenlegi husz mil-
liárdos bankjegykibocsátást újabb hatvan
milliárdos kibocsátással emelje fel. Az
újra kibocsátandó bankjegyek fede-
zésére az állam vegyen fel egy új nép-
szövetségi kölcsönt, amely kizárólag
arany és devizafedezettel szolgálna a hat-
van milliárdos emisszió számára.

Amennyiben a népszövetségi kölcsön
nem volna megvalósítható, mondja to-
vább a professzor javaslatát, Románia
kérjen öt éves moratóriumot külföldi
adósságaira, amelyeknek törlesztése évi
2 milliárdot tesz ki. Az állam ezt az évi
hét milliárdot öt éven keresztül fizesse
be a Nemzeti Bankhoz, amely így öt év
alatt 35 milliárdos kibocsátást eszközöl-
hetne kellő fedezettel.

Ez a két pénzügyi terv egyenesen
szenzációsak mondható, mert inflációt
akar infláció nélkül, vagyis fedezettel.

A professzor a továbbiakban a követ-
kezőket ajánlja még: Le kell csökkenteni
a kiadásokat a lehetőségek maximum-
áig, a behozatali vámokat emelni kell,
hogy a belföld győzhessen a versenyt a
külföldi iparcikkekkel, az export taxák
megszüntetését, végül pedig új és
jobb adórendszert kell életbeléptetni.

9. Az adók megállapításánál az elve-
szett, illetve behajthatatlanná vált kö-
veteléseket vegyék figyelembe.

10. A követőbizottságok vegyék figye-
lembe és alkalmazzák a bírói joggyakor-
latokat.

11. Az adófelelbezési tárgyalásokat te-
gyék gyorsabbá.

12. Szüntessék meg a részvénytársasá-
gok fiókjainak törvénytelen megadóztá-
sát.

Általánosságban ezek volnának azok az
adókönyvitések, amelyeket a nagyipar
kér a kormánytól. Ezek után csak az a
kérdés, hogy mennyire fogja a kormány
ezeket a kívánságokat honorálni!

Amerika haladékol ad a magyarországi adósoknak

Newyork, november 13

A newyorki lapok jelentése szerint a
legközelebbi napokban már aláírják a
magyar adósok hitelezéinek meghosszabbi-
tásáról szóló egyezményt, amely össze-
sen 700 millió pengő összegű hitelre ad
haladékol.

Nyolc millió lej gabonaprémium- mal tartozik a kincslár a temesmegyei exportőröknek

Temesvár, november 12.

A temesvári gabonakereskedők küldött-
sége felkereste az Aradon tartózkodó Jo-
nescu-Sisesti földművelésügyi minisztert
a tudomására hozta, hogy amíg a kor-
mány a bányászati termelőket megillető ga-
bonakiviteli prémiumokat nem fizeti ki,
a gazdák nem hajlandók az exportőrök-
nek semmiféle terményt eladni. A föld-
művelésügyi miniszter megígérte, hogy a
hátrulások prémiumokat már a jövő hé-
ten kiutalják az érdekelteknek. Ha a mi-
niszter ígérete valóra is válik, Temesvá-
ron és Temes megyében 4-4 millió lej
prémiumot osztanak ki a termelők kö-
zött.

"OLLA"
GUM...?

Ügyeljen az "OLLA" névre!

"OLLA"
prophylaktikus
késztmény.
A bécsi állami nép-
egészségügyi hiv-
atal által végleg és
mikroszkopailag
vizsgálva lehető-
legnagyobb ga-
ranciát nyújt.

Kis közgazdasági Hírek

A nagy petroleumpáallatok fuziójára
vonatkozó tárgyalások az érdeklő vál-
lalatok között befejeződtek és a fuzió
összes elvi és gyakorlati kérdéseiben
megtörtént a megállapodás. Néhány na-
pon belül az iparügyi minisztériumban
újabb megbeszélés lesz, amelyen meg-
történik a döntés arra vonatkozólag,
hogy az állam, amely szintén érdekelve
van a petroleumpáallatokban, milyen mérték-
ben vegyen részt a fuzióban.

A minisztertanács megoonta a „Sir
William Garthmore Insurance Ltd.” an-
gol biztosító társaság romániai működési
engedélyét.

A hus- és állatszallítványokhoz szük-
séges speciális vagonokat, a CFR vezér-
igazgatóság legújabb rendelete szerint, a
berakást megelőzően néhány nappal kell
kérni az állomások főnökeiktől. Az in-
dokolás az, hogy az ilyen vagonok ren-
delkezésre bocsátásához idő kell.

A tüzfűt, a legutóbbi minisztertanács
elsődrendű közszükségleti cikknek minő-
sítette s ennél fogva a hatóságoknak jo-
gukban áll az árakat ellenőrizni és sza-
bályozni.

A CFR vezérigazgatósága az export-
kukoricát a dunai és tengeri kikötőkbe
való szállításhoz, november 15. kezdettel
— március 31-ig, a speciáltarifa 25 D-be
helyezte át, amely az eddigi tarifával
szemben kedvezményesebb szállítást ál-
lapít meg.

„Entroja!” bukaresti rt. rendkívüli
közgyűlést tartott, amelyen a vállalat lik-
vidálását határozták el.

A „Zarjani” cukorgyár belépését a
cukorkartellbe — közli a hivatalos lap
legutóbbi száma. A kartell 25 millió
részvénnyel rendelkező a „Zarjani” 974.250
lejt jegyzett, az ezen felüli részesények a
többi cukorgyárak között oszlanak meg.

— BRASSÓI PIACI ÁRAK, 1931. november
hó 13-án: Marhahús, levesnek kg. 26-28,
marhahús, pecsenye kg. 46-48, sertéshús comb-
ja kg. 34-36, sertéshús karaj kg. 42-44, zsir-
szalonna kg. 36-38, zsír kg. 46-48, tojás drb.
2-2,50, csirke párja 30-120 lej. — Élő állat-
árak, kilóra: Export ökör, élőszul kg. 17-19
sertés, élőszul kg. 17-19, ígás ökör drb. 6000
—8000, ló drb. 4000-10.000, ló luxus, drb.
14.000-20.000 lej. — Terményárak nagyban:
Buza q 290-350, rozs 220-240, árpa, sör 290
—310, árpa, takarmány 250-250, zab 300-
320, tengeri, szemes 200-220, lencse, nagysze-
mü 400-500, bab, fehér 300-400, burgonya
90-110 lej. — Takarmányárak nagyban, per
100 kg.: Széna, préselt 150-160, széna, laza
110-120, szalma, laza 50-60, korpa 140-170
lej.

BEDÖRZSÖLÉS

CARMOL
HÜLÉS ELLEN MEGÓV
LEKÜZDI A GRIPPAT
OLDALSZURAST ÉS
REUMÁS FÁJDALMAKAT

Merevek izmai - izületei?

— próbálja ezt meg On is

A kézzelírásos fájdalom a tarkójában és a vállában... Nyomoréknak érzi magát. Ne szenvedjen, használja On is a Sloan's Linimentet az izmok fájdalmainak enyhítésére.

Könnyen dörzsölje be a fájdalmas testrészt Sloan's Liniment-tel. A Sloan's egészséget hozó hevítése gyógyít akár csak a napugara. A fájdalmak rögtön eltűnnek. 13 millió család használja. Kérjen újból egy üveget 75 Lei-ért.

SLOAN'S LINIMENT

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7:50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

OLCSÓ HÁZHELYEK. Kötuccában, Elágazás közelében, valamint a bertalan állomás szomszédságában olcsó házhelyek eladó. Magyar evangélikus egyház. Brassó, Lópiac 34. 15633

Egy hálószoba berendezés sürgősen eladó. Brassó, Katalin-ucca 14. 15711

HAZAK, telkek, villákat ADÁS VÉTELET BANKBETÉI és készpénzért legelőnyösebben közvetít Hirsch Vilmos, Brassó, Kórház-ucca 49. Érdeklődni d. e. 8-10, d. u. 2-4. Telefon 242. 15694

HARISNYA. Jöminőségű, nagyon tartós zarna és gyapjúharisnyákat kötök Olcsó árak. Rét-ucca 6. sz. földszint. Új kórházzal szemben. 15612

Szép, prima minőségű dióbél olcsón kapható Malek Vilmos, Petroseni. 15744

Olcsóbb lett a hus! 1 kgr. marhahús 12 lej, sertéshús 24-28 lej. Brassó, Bolonya, Malom-ucca 12. 15742

Rádió 3 darab 6 és 7 lámpás, teljes és hálózati, új, olcsón eladó. Kiss rádiótechnikus Brassó, Vasut-ucca 106. 15739

TOLL és pehely legolcsóbb „Pasári” tollüzletben Oradea, Castelului 2. 15719

KERESEK kisebb családi házat belvároshoz közel. Cim 15723 sz. alatt a brassói kiadóban.

Allást nyer

KERESÜNK mindenhol magánfelek látogatására proviziós ügynököket. Befektetés ezer lej. Wirtschaftsverband, Medias.

Marabu Keltetőgépek

gravitációs központi melegvízfűtés. Többszörösen kifizetve.

Rádiátorok és kazánok központi fűtésnek stb.

raktárról szállít

„MODERNA” építőipari gépek és rádiátor részvénytársaság

Brasov, Sirada Infundatá (Kis-utca) 12. Ajánlat és prospektus díjmentesen.

Allást keres

Iskolázott urileány gyermek mellé állást keres. Háztartásban segédkezik. Cim 15724 sz. alatt a brassói kiadóban.

Mindenes, vagy szakácsnőnek uri házhoz állást keres. férjével. Regina, Bukarest, Str. Elena Jonescu 42. 15740

Lakás

Különbejárattal szép butorított szoba, fürdőszoba használatra, kiadó. Cim 15696 sz. alatt a brassói kiadóban.

Szép üzlethelyiség berendezéssel azonnalra kiadó előnyös feltételek mellett. Sára, Brassó, Kapu-ucca 57-49. 15734

Üzlethelyiség és lakás kiadó. Megtudható Brassó, Cerna-u. 2. Jancsó. 15741

2 butorított modern szoba, fürdőszoba, zongorahaszánál, kiadó. Cim 15722 sz. alatt a brassói kiadóban.

Vegyes

Vállalom alumíniumkarterek, autóblokkok, főtengelyek hegesztését garanciával. Buzzi villanyhegesztő-műhely Temesvár, II. Kém-ucca. 15075

TELJESEN INGYEN adunk minden asszonynak biztosan gyógyító szereket: mindennemű folyásokra, fájdalmas menstruációra, szexuális biztonságra. Irjon „Gynek”, Braila címre. 14786

Házasság

36 éves keresztény vállalkozó keresi 22-35 éves nők ismeretségi házasság céljából, 100 ezer lej készpénz hozománnyal. Fényképes válasz Bukarest, Theodor Aman ? Birou.

Könyvek

HASZNOS TUDNIVALÓK. Ez a sorozat csupa praktikus könyvet foglal magában. Egy-egy kötet ára 20 lej. Könyvtérkép, Gombatermesztés otthon, Kis Természetbúvár, Aquarium-terrarium, Kis ásványhatározó, Növény megfigyelések, Növénykísérletek, Kísérletek egy cserép-növényvel, Állatmegfigyelések, Házi állatsereglet, Méhészkedés, Kis ötvös, Kis vegyész, Vidám buvészt, Játékszerkesztés, Művirágkészítés, Különböző csipkefajták, Kosárfonás, Egylámpás rádióvevő, Fotográfunk, Matematikai kísérletek, Bélyeggyűjtés, Magyar bélyegek katalógusa, Régipénz gyűjtés, Népművészeti gyűjtés A mikroszkópium csodás világa Vidéki rendeléseknél kérjük a pénzt bélyegeken előre beküldeni plusz 10 lej portókölségre. Brassói Lapok Könyvosztálya.

Hölgyek! Die Schöne Wienerin, Record, Párisi Divat, havonként megjelenő szabásmintás divatlappal állandóan kaphatók, számonként 40.- lejért, vidékre portóval 45.- lej. A pénzt legelőszörűbb bélyegeken küldeni. Brassói Lapok Könyvosztálya.

A **TÜNDÉRÚJAK** állandóan kapható a Brassói Lapok könyvosztályában. A legjobb magyar női kézimunka lap ára 45 lej. Vidékre portóra a pénz előleges beküldése mellett 50 lej.

FIATALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítve a társaság illemszabályaival. Bélyegnyelv, virágnyelv, stb. Ára színes borítóval 40 lej.

Gyenge férfiak-

nak válaszbélyeg ajánlott levélben történő beküldése ellenében bérmentve küldöm szabadalmazott szenzációs találmányt, mat ismertető könyvet. Cim: „Patent 601” Cluj (Kolozsvár) 1. sz. postafiók.

Jobb világítás

munkakönnyebbitést, munkaképesség fokozását, tisztaságot és nyereséget jelent.

Helyi hálózatainkhoz

való csatlakozás jó és megbízható VILLANYVILÁGÍTÁST BIZTOSÍT.

SETA

Erdélyi Villamossági RT. NAGYSZEBEN.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 25.453—1931. serv econ.

ARLEJTÉSI HIRDETMEY

Folyó évi december hó 5-én, délelőtt 9-11 órakor a városi gazdasági ügyosztályban egy harmadik nyilvános árlejtés fog tartatni a városi gázgyár részére szükségelt 1200 tonna gázzsén, (melyből 480 tonna belföldi szén), szállítása céljából, a nyilvános számvitelről szóló törvény 88-110. cikkeinek alkalmazásával.

Az óvadék a szállítmány értékének 5 százaléka.

A módosított feltételek a városi üzemekre vonatkozó ügyosztálynál betekintheők.

Brasov, la 11. Noemvrie 1931.

Comisia Interimară,

Presedinte: Suciu m. p. Secretar General: Socaciu m. p.

Az érlelmeszesedés korai „halál” jelent!

Egy orvos beszél hozzád!

Most jelent meg!!

Az érlelmeszesedés természetes megelőzése, gyógyítása és kezelése.

Irta:

Dr. Bucsanji Gyula c. ü. tanácsos, főorvos

A mű kiváló szerzője részletesen foglalkozik az érlelmeszesedés lényegével, az érlelmeszesedés okával, az érlelmeszesedés tüneteivel, természetes gyógykezelésével, mit szabad és mit nem szabad enni és inni stb.

Ez a nagyszerű kis könyv. értékes tanácsaival részletes utasításokat ad korunk e veszélyes betegségének megelőzésére elkerülésére és a már meglévő betegség gyógyítására.

Ára 51.- lej, utánvétellel 70.- lej.

Kapható: a

Brassói Lapok Könyvosztályában.

Két hét alatt 7000 példány fogyott el Budapesien ebből a könyvből!

A modern házasság

Irta: Dr. Wilhelm Stekel tanár. Fordította és jegyzetekkel ellátta: Dr. Gartner Pál.

Rövid kivonat a tartalomjegyzékből:

A házasság formái alakulásai — Félelem a házasságtól — A feleség felszabadítása — Megfiatalítás — Az elvesztett szabadság — Szabad házasság és nem szabad szerelem — Vanak-e boldog házasságok — Lelki szerelem — Normális szexualitás — A szerelmi készség elvesztése — Fehér házasság — A szerelmi párválasztás képessége — A szerelmi kiskitályosodása — Csalódott szerelmesek házassága — Intellektuális megfontolások alapján történt házasság — A boldog szerelem: értelem, szenvedély és lelkiesség — Általános gyónás a házasság előtt — A házasság összeomlása titok következtében — Az ember legbensőbb lelki ségének titkai — Meddig mehet az ösztönös házastársak között — Normális és

kóros féltékenység — Homoszexualitás és féltékenység — A házibarád — Küzdelem a szerelemért — Házasság kölcsönös szabadságzáraddal — A házasság előnégyeség képtelensége — A házasság előtti és alatti szabadság kételi fegyver — A gyermekprobléma — A monogámia a kultúrember ideális célja — A fiórt — Öregedő házasságok veszedelme — Házasság hűség nélkül — A szabadság összekötőkapocs, míg a kényszer szétrombolja a házasságot — A nemek egyenjogúsága — Az élettárs személyi különválásának tiszteletben tartása — A szép kiállítás 144 oldalas mű 102 lej.

Főlerakat Románia részére: Brassói Lapok Könyvosztálya

Ujítsa meg lejárt előfizetését, hogy a lapot fennakadás nélkül küldhessük!

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

A 334301. 44. 14. nyvndavallalatának kiadása és elutazás utómunka. Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad- és Alsófehérvármegye részére: Déva, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kónn Jenő. — Dés: Str. S. Barnabiu 10. (Oszán Kálmán) — Kolozsvár: Str. Dubaia 7. Ivolt Timár-utca (Neumann Ignác)

Marosvásárhely: Benjámín Árpád. Str. Berarie 1. (Sörház-u.) — Nagyszombat: Strada Furcului 13. (Szigetváry László) — Nagyvárad: Str. Nic Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szatmár: Csokorai-u. 10. (Váradi József) — Szilágysármány: (Heller Ernő) — Torda: Str. Regele Ferdi-

and 25. (Denes József)

Központi szervezők, pénzügyi és jogi ügyekkel: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEK felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tárfélekkel készséggel szolgálnak.